ماده 2ـ هروسيله نقليه موتوري وغيرموتوري ويدك متصل كه در راه ها حركت مي كند وهمچنين وسايل نقليه موتوري ويژه كشاورزي ، سنعتي وعمراني بايد داراي شماره باشند. رانندگي با وسايل نقليه ايكه شماره يايلاك نداشته يا داراي شماره ويا پلاك غيرمجاز باشند ، ممنوع است ، مگر اين كه پيشتر مجوز حركت از راهنمايي ورانندگي دريافت كرده وهمراه داشته باشند . ماموران راهنمايي ورانندگي وپليس راه از تردد خودروهاي متخلف از اين ماده ، تا انجام شماره گذاري جلوگيري به عمل خواهند آورد .

تبصره 1 ـ تازماني كه انجام عمليات شماره گذاري وسايل نقليه كشاورزي ، صنعتي وعمراني به طور كامل از سوي راهنمايي ورانندگي صورت نپذيرفته است وپس از آن ، تردد اين وسايل براساس دستورالعملي كه به تاييد وزارتخانه هاي كشور وراه وترابري مي رسد ، انجام خواهد شد .

تبصره 2 ــ خودروها وموتورسيكلت ها ودروچرخه هاي ساخت داخل و وارداتي از نظر ايمني وكيفيت بايد استانداردهاي مصوب موسسه استاندارد وتحقيقات صنعتي ايران را دارا باشند وبعلاوه ازنظر آلودگي هاي زيست محيطي ، استانداردهاي مصوب شوراي عالي حفاظت محيط زيست را رعايت نموده باشند .

تبصره 3 ـ : تشخيص انواع وسايل نقليه غيرموتوري كه بايد شماره گذاري شوند با راهنمايي ورانندگي است ، مگر درمواردي كه قانون خاصي وجود داشته باشد.

ماده 3 ـ مالك وسيله نقليه موضوع ماده قبل مكلف است خود و ابه وسيله نماينده قانوني خود، بامراجعه به نزديكترين واحد شماره گذاري يامركزي كه به همين منظور تعيين واعلام مي گردد، مدارك لازم را ارائه نمايد . واحد شماره گذاري پس از بررسي آنها، اقدام به تخصيص پلاك به شخص وتحويل آن مي نمايد. نصب پلاك با نظارت نماينده راهنمايي ورانندگي صورت مي پذيرد . چگونگي انجام شماره گذاري شامل مدارك مورد نياز وخدمات پس از شماره گذاري وعوارض ومالیات مصوب ومانند آنها دردستورالعمل مربوط از سوي راهنمايي ورانندگي مشخص واعلام خواهد شد .

تبصره 1ـ انواع پلاك ها وابعاد ورنگ هاي آنها براي وسايل نقليه مختلف در دستورالعمل ياد شده مشخص مي گردد .

تبصره 2ـ هرگاه اشخاص ديگري درمالكيت وسيله نقليه شريك بوده و يا نسبت به آن حق عيني داشته باشند ، نام ونشاني دقيق آنان نيز بايد در درخواست قيد شود .

ماده 4 ـ درموارد زير راهنمايي ورانندگي از انجام عمل شماره گذاري خودداري مي نمايد :

الف ـ درصورتي كه مفاده تبصره (2) ماده (2) رعايت نشده باشد ويا اصالت وسيله نقليه هنگام بازديد به وسيله ماموران مربوط تاييد نگردد .

ب ـ چنانچه مشخصات وسيله نقليه باآنچه دراسناد مربوط ذكر شده مطابقت نداشته باشد .

پ ـ اگر تخصيص شماره به نام مالك به لايل قانوني ممنوع باشد .

ت ـ چنانچه وسيله نقليه ، علائم وتجهيزات پيش بيني شده دراين آئين نامه رانداشته باشد .

ث ـ هرگاه حقوق دولتي وعوارضي كه به طور قانوني به وسيله نقليه تعلق گرفته پرداخت نشده باشد .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ج ـ درصورت نداشتن برگ معاينه فني به به استثناء وسايل نقليه اي كه از تاريخ ساخت آنها دوسال سپري نشده است .

ماده 5- به هنگام نقل وانتقال مالكيت ، اوارق شدن و يا از بين رفتن وسيله نقليه ، پلاك ها در واحد شماره گذاري يا مراكز مجاز از روي وسيله نقليه فك و نزد راهنمايي ورانندگي نگهداري مي شود .

تبصره : در صورت خريد خودرو ، صاحب پلاك ها يا نماينده قانوني وي بايد براي دريافت مجوز نصب پلاك بر روي وسيله نقليه خريداري شده به واحد شماره گذاري يا مراكر مجاز مراجعه نمايد.

ماده 6 – اشخاص حقيقي يا حقوقي دارنده پلاك ، مكلف اند پس از گذشت حداكثر ده روز از زمان تغيير محل اقامت يا فعاليت ، نشاني و كد پستي خود را به طور كتبي به نزديكترين واحد شماره گذاري اعلام نمايند . مسئوليت هاي قانوني مربوط به اطلاع ندادن تغيير محل اقامت يا مركز فعاليت به عهده مالك يا نماينده قانوني وي خواهد بود .

ماده7- در صورتي كه وسيله نقليه از سوي مراجع صلاحيت دار توقيف ، تمليك ، ضبط يا مصادره شود ، بايد مراتب حداكثر ظرف 15 روز از سوي مرجع مربوط و يا منتقل اليه يا نماينده قانوني وي به واحد شماره گذاري محل اعلام گردد .

ماده 8- چنانچه پلاك به نام شخص حقوقي باشد ، مدير مربوط مكلف است حداكثر ظرف 48 ساعت پس از تاريخ درج آگهي انحلال در روزنامه ، مراتب را به نزديكترين واحد شماره گذاري به طور كتبي اعلام نمايد .

ماده 9- در صورت فوت يا محجور شدن مالك وسيله نقليه ، برحسب مورد ، نماينده قانوني وراث با ارائه گواهي تسليم د ادخواست حصر وراثت به دادگاه و يا وصي و يا قيم مكلف است حداكثر ظرف مدت دو ماه از تاريخ فوت يا حجر به نزديكترين واحد شماره گذاري براي اعلام استفاده كننده مجاز از وسيله نقليه مراجعه نمايد .

ماده10 – اشخاص مندرج در موارد (8و9) فوق مكلفند حداكثر ظرف مدت شش ماه براي معرفي مالك و يا متصرف قانوني جديد وسيله نقليه ، به منظور ماليكت وثبت آن ، به راهنمايي ورانندگي مراجعه نمايد . مراجعه نكردن در مهلت مقرر و سپري شدن مدت ياد شده موجب خواهدشد پلاكهاي وسيله نقليه از درجه اعتبار ساقط و غير مجاز تلقي شود .

ماده 11- سازمان ثبت احوال كشور موظف است از طريق شبكه رايانه اي ، اطلاعات فوت شدگان را حداكثر ظرف مدت يك هفته از تاريخ فوت دراختيار راهنمايي ورانندگي محل قرار دهد .

ماده 12- نصب پلاك بر روي وسيله نقليه به طريق زير انجام مي گيرد:

الف: براي وسايل نقليه سه چرخ يا بيشتر با وزن خالي بيش از 400 كيلوگرم ، يك پلاك در جلو و پلاك ديگر در عقب آن نصب مي شود .

ب : بر روي وسايل نقليه دو چرخ تنها يك پلاك ، آن هم در عقب وسيله نقليه نصب مي گردد .

ت : پلاك يا پلاكها بايد در محل تعيين شده نصب شوند .

ماده 13- به همراه يك زوج پلاك ، پلاك سوم وسيله نقليه نيز به صورت برچسب از سوي راهنمايي ورانندگي يا

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

اشخاص مورد تایید او صادر و بر روي شيشه جلو يا عقب وسيله نقليه نصب مي گردد . اين برچسب داراي اطلاعات شماره پلاك ، تاريخ سپري شدن اعتبار پلاك ، تاريخ سپري شدن اعتبار پلاك ، كد واحد شماره گذاري و شماره شناسايي وسيله نقليه (Vehicle identification number – VIN) ميباشد ، پلاك سوم با هر بار تمديد اعتبار پلاك ، نقل وانتقال ماليكت و تعويض قطعات اصلي و رنگ وسيله نقليه با اطلاعات جديد توليد و جايگزين پلاك سوم پيشين خواهد شد .زمان اجراي اين ماده را راهنمايي و رانندگي تعيين مينمايد

ماده 14- در صورت مفقود شدن و يا سرقت پلاك ، شماره پلاك ياد شده از فهرست پلاكهاي فعال خارج و در فهرست پلاكهاي سرقتي و مفقود شده قرار داده خواهد شد .تخصيص پلاك جديد به مالك وسيله نقليه پس از سير مراحل موضوع دستورالعمل ماده (3) اين آئين نامه صورت خواهد گرفت .

تبصره : براي پلاكي كه زايل مي شود ، بنا به درخواست مالك و با مراجعه به واحد شماره گذاري بر اساس دستورالعمل ياد شده پلاك جديد صادر مي شود .

ماده 15- راهنمايي ورانندگي پس از تخصيص شماره پلاك به مالك وسيله نقليه و ورود اطلاعات مالك (شماره ملي) ووسيله نقليه به سامانه ،كارت مشخصات و شناسنامه مالكيت وسيله نقليه را صادر و بر حسب مورد ،به نشاني (كد پستي) مالك ارسال و يا به وي تسليم مينمايد .

ماده 16- هر گاه پلاك ، كارت مشخصات يا شناسنامه مالكيت وسيله نقليه مفقود و يا از بين برود مالك يا نماينده قانوني وي مكلف است مراتب را حداكثر ظرف (48) ساعت به واحد شماره گذاري راهنمايي و رانندگي و يا مراكز مجاز اعلام كند و اقدام به دريافت پلاك جديد ، كارت مشخصات يا شناسنامه مالكيت المثني نمايد .

ماده 17- سازندگان و فروشندگان وسايل نقليه موتوري موظفند به منظور عرضه و انتقال وسايل نقليه از محلي به محل ديگر يا براي انجام آزمايش فني وسيله نقليه بدون انجام تشريفات شماره گذاري از راهنمايي ورانندگي پلاك ويژه دريافت نمايند دستورالعمل مربوط به مدت اعتبار و همچنين نحوه استفاده از پلاك ويژه و چگونگي ارائه اطلاعات مورد نياز از سوي راهنمايي ورانندگي تعيين و اعلام مي گردد .

ماده 18- راهنمايي و رانندگي ميتواند پلاك ويژه تحويلي به سازندگان يا فروشندگان وسايل نقليه را ، به علت نداشتن نياز به استفاده يا استفاده بر خلاف مقررات پس بگيرد .

ماده 19- كليه كارخانجات سازنده و مونتاژ خودرو و موتورسيكلت مكلفند توليدات خود را پيش از عرضه به بازار و فروش به اشخاص ، با نظارت و برابر دستورالعمل اعلامي راهنمايي ورانندگي شماره گذاري نمايند .

ماده 20ـ هنگام نقل وانتقال مالكيت وسايل نقليه ، متعاملين يا قائم مقام قانوني آنها ابتدا درخواست خود رابه راهنمايي ورانندگي نيروي انتظامي يامراكز مجاز تعيين شده ارائه مي نمايند تاپس از احراز اصالت خودرو وتطبيق مدارك آنها، نسبت به فك پلاك منصوبه بر روي خودرو مورد معامله واختصاص پلاك جديد وصدور شناسنامه جديد وثبت تغييرات مزبور درنظام رايانه اي راهنمايي ورانندگي اقدام گردد سپس مراتب به طور كتبي توسط راهنمايي ورانندگي نيروي انتظامي يامراكز مجاز تعيين شده به دفتر اسناد رسمي جهت تنظيم سند رسمي انتقال ، منعكس

مي گردد. كارت خودرو ازسوي راهنمايي ورانندگي بعد از تاييد مراتب تنظيم سند دردفترخانه اسناد رسمي كه بوسيله پست سفارشي يا رايانه اي به سيستم راهنمايي ورانندگي منعكس ميشود، به خريدار تحويل مي گردد.
گواهي راهنمايي ورانندگي وشناسنامه صادره تا 2 ماه اعتبار دارد ودرخلال مدت مذكور متعاملين يا قائم مقام قانوني انها موظفند براي ثبت معامله ودرج آن در ذيل شناسنامه (محل مخصوص) به دفتر اسناد رسمي مراجعه نمايند .
تبصره ـ شرايط ونحوه واحراز صلاحيت مراكز مجاز موضوع اين فصل ونحوه نظارت برآنها به موجب دستورالعملي خواهد بود كه باپيشنهاد راهنمايي ورانندگي به تصويب وزير كشور مي رسد .
ماده 21ـ مالك وسيله نقليه چنانچه قصد تغيير رنگ ياتعويض هريك از قطعات اصلي وسيله نقليه شامل موتور، شاسي واتاق را داشته باشد بايد بيشترمجوز لازم را از واحد شماره گذاري راهنمايي ورانندگي دريافت نمايد .
تبصره ـ وسايل نقليه عمومي باري ومسافري مشمول مقررات مربوط مي باشند .
ماده 22 ـ تعويض قطعات اصلي وهمچنين، تغيير رنگ وسايل نقليه وارداتي پيش از شماره گذاري نيز منوط به دريافت مجوز كتبي از واحدهاي شماره گذاري مي باشد .
ماده 23ـ درصورت سرقت ، مفقود شدن و يا اگر به هرعلتي وسيله نقليه اي مورد تصرف غيرقانوني قرارگيرد، مالك ويا نماينده قانوني وي مكلف است بلافاصله مراتب رابه نزديكترين واحد انتظامي اعلام نمايد .
ماده 24ـ هرگاه پلاك به اشتباه بر روي وسيله نقليه نصب شده باشد، راهنمايي ورانندگي موظف است پلاك مالك وسيله نقليه را اخذ وپس از رفع اشتباه پلاك را باز گرداند .
ماده 25 ـ هرشخص حقيقي ياحقوقي مي تواند به تعداد وسايل نقليه ملكي خود مطابق ماده (3) پلاك دريافت نمايد . نقل و انتقال هريك از وسايل نقليه تابع مقررات اين آئين نامه خواهد بود

فصل سوم = گواهينامه رانندگي (ماده 26 تا 27)

ماده 26ـ هركس بخواهد باهرنوع وسيله نقليه موتوري زميني رانندگي نمايد بايد گواهينامه متناسب رانندگي با آن وسيله نقليه را دارا باشد . بامتخلفان برابرقوانين ومقررات رفتار مي شود .
ماده 27 ـ انواع گواهي نامه هاي رانندگي به شرح جدول پيوست شماره (1) وتوضيحات آن است ، كه باشرايط زير از سوي راهنمايي ورانندگي صادر
مي شود :
الف ـ شرايط شركت درآزمايش ها وصدور گواهي نامه موتورسيكلت گازي ياموتورگازي (گواهي نامه الف ـ 1) 0
1ـ حداقل 15 سال تمام
2ـ ارائه گواهي سلامت جسمي وروانى از مراجع صلاحيت دار پزشكي
3ـ قبول شدن درآزمون هاي آيين نامه ومهارت عملي رانندگي باموتور گازي
ب ـ شرايط شركت درآزمايش ها وصدور گواهي نامه موتورسيكلت هاي با حجم موتور تا200سي سي (گواهي نامه

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

الف ـ 2) .

1ـ حداقل 17سال تمام

2ـ ارائه گواهي سلامت جسمي ورواني از مراجع صلاحيت دار پزشكي

3ـ قبول شدن درآزمون هاي آيين نامه ومهارت عملي رانندگي باموتور سيكلت مربوط

پ ـ شرايط شركت درآزمايش ها وصدور گواهي نامه موتورسيكلت هاي باحجم موتور بالاي 200 سي سي وسه چرخ باوزن تا400 كيلومتر(گواهي نامه الف ـ 3) .

1ـ حداقل 18سال تمام

2ـ ارائه گواهي سلامت جسمي ورواني از مراجع صلاحيت دار پزشكي

3ـ دارابودن گواهي نامه موتورسيكلت تا200 سي سي حجم موتور(الف ـ 2) كه حداقل يك سال تمام از تاريخ صدور آن گذشته باشد

4ـ قبول شدن درآزمون هاي آيين نامه ومهارت عملي رانندگي باموتور سيكلت مربوط

ت ـ شرايط شركت درآزمايش ها وصدور گواهي نامه (گواهي نامه ب ـ 1) .

1ـ حداقل 17سال تمام

2ـ ارائه گواهي سلامت جسمي ورواني از مراجع صلاحيت دار پزشكي

3ـ قبول شدن درآزمون هاي آيين نامه ومهارت عملي رانندگي با وسيله نقليه مربوط ، اين نوع گواهي نامه براي درخواست كنندگان دراولين مرحله با اعتبار موقت يك ساله صادر مي شود ودرمدت ياد شده دارنده آن مكلف به رعايت محدوديت ها وشرايط ويژه اي مي باشد كه درصورت رعايت آنها ورعايت مقررات اين آيين نامه ومرتكب نشدن تخلف ، به گواهي نامه رانندگي با اعتبار موضوع تبصره (6) اين ماده تبديل خواهد شد . شرايط و ضوابط مربوط به رانندگي با گواهي نامه موقت ونحوه تبديل آن ، به موجب دستورالعملي است كه به پيشنهاد راهنمايي ورانندگي وتصويب وزير كشور، مشخص واعلام مي گردد

ت ـ شرايط شركت درآزمايش ها وصدور گواهي نامه (ب ـ 2) .

1ـ حداقل 21 سال تمام

2ـ سپري شدن حداقل دوسال تمام از تاريخ دريافت گواهينامه رانندگي (ب ـ 1) .

3ـ ارائه گواهي سلامت جسمي ورواني از مراجع صلاحيت دار پزشكي

4ـ قبول شدن درآزمون هاي آيين نامه ومهارت عملي رانندگي باوسيله نقليه مربوط

ج ـ شرايط شركت درآزمايش ها وصدور گواهي نامه (پ ـ 1) .

1ـ حداقل 23 سال تمام

2ـ سپري شدن حداقل دوسال تمام از تاريخ دريافت گواهينامه رانندگي (ب ـ 1) .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

3ـ ارائه گواهي سلامت جسمي وروانی از مراجع صلاحیت دار پزشکي
4ـ قبول شدن درآزمون هاي آيين نامه ومهارت عملي رانندگي باوسيله نقليه مربوط
ج ـ شرايط شركت درآزمايش ها وصدور گواهي نامه (پ ـ2) .
1ـ حداقل 23 سال تمام
2ـ سپري شدن حداقل دوسال تمام از تاريخ دريافت گواهينامه رانندگي (ب ـ 1) .
3ـ ارائه گواهي سلامت جسمي وروانی از مراجع صلاحیت دار پزشکي
4ـ قبول شدن درآزمون هاي آيين نامه ومهارت عملي رانندگي باوسيله نقليه مربوط
ح ـ شرايط شركت درآزمايش ها وصدور گواهي نامه (ت ـ 1) .
1ـ حداقل 25 سال تمام
2ـ سپري شدن حداقل دوسال تمام از تاريخ دريافت گواهينامه رانندگي (پ ـ 1) .
3ـ ارائه گواهي سلامت جسمي وروانی از مراجع صلاحیت دار پزشکي
4ـ قبول شدن درآزمون هاي آيين نامه ومهارت عملي رانندگي باوسيله نقليه مربوط
خ ـ شرايط شركت درآزمايش ها وصدور گواهي نامه (ت ـ 2) .
1ـ حداقل 25سال تمام
2ـ سپري شدن حداقل دوسال تمام از تاريخ دريافت گواهينامه رانندگي (پ ـ 2) .
3ـ ارائه گواهي سلامت جسمي وروانی از مراجع صلاحیت دار پزشکي
4ـ قبول شدن درآزمون هاي آيين نامه ومهارت عملي رانندگي باوسيله نقليه مربوط
خ ـ شرايط شركت درآزمايش ها وصدور گواهي نامه (ت ـ 2) .
1ـ حداقل 18سال تمام
2ـ ارائه گواهي سلامت جسمي وروانی از مراجع صلاحیت دار پزشکي
3ـ قبول شدن درآزمون هاي آيين نامه ومهارت عملي رانندگي باوسيله نقليه مربوط

فصل سوم = گواهينامه رانندگي (ماده 27 تا 29)

ذـ شرايط شركت درآزمايش ها وصدور گواهي نامه رانندگي ويژه وسايل نقليه سنگين عمراني وكشاورزي ووسايل نقليه فوق سنگين
1ـ حداقل 23سال تمام
2ـ ارائه گواهي سلامت جسمي وروانی از مراجع صلاحیت دار پزشکي
4ـ قبول شدن درآزمون هاي آيين نامه ومهارت عملي رانندگي باوسيله نقليه مربوط درگواهي نامه هاي رانندگي ويژه ، نوع وسيله نقليه اي كه دارنده مي تواند با آن رانندگي كند، قيد مي شود. براي رانندگي با وسايل نقليه ويژه اي كه

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

سمرعت آنها از 30 كيلومتر درساعت تجاوز مي كند، درشهرها و راه هاي عمومي ، علاوه بر داشتن گواهي نامه ويژه ، (پ ـ 1) نيز ضروري است .

تبصره 1ـ در تمام موارد بالا علاوه بررعايت شرايط تعيين شده ، ارائه گواهي طي دوره آموزش آيين نامه ومقررات راهنمايي ورانندگي وهمچنين ارائه گواهي طي دوره كسب مهارت عملي رانندگي ، از آموزشگاههاي رانندگي مجاز الزامي مي باشد . درخواست كنندگان يا دارندگان گواهي

نامه هاي (ب ، پ و ت) كه خواستاررانندگي باوسيله نقليه داراي يدك هستند، بايد آموزشهاي لازم راكسب نمايند . براي وسايل نقليه ويژه باتوجه به كاربري مربوط ، ارائه گواهي كسب مهارت عملكرد ويژه از مراكز مجاز ياد شده الزامي است .

تبصره 2 ـ راهنمايي ورانندگي مي تواند درصورت لزوم آزمايش مجدد مقررات راهنمايي ورانندگي را پيش از انجام آزمون مهارت عملي از درخواست كنندگان به عمل آورد .

تبصره 3 ـ مراجع انجام معاينات پزشكي وهمچنين ضوابط احراز سلامت جسمي و رواني درخواست كنندگان وهرگونه تغيير در آن به پيشنهاد وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشكي توسط كار گروهي متشكل از نمايندگان وزارتخانه هاي كشور ، راه وترابري ، بهداشت و درمان وآموزش پزشكي وراهنمايي ورانندگي تعيين مي گردد (پيوست شماره 2) .

تبصره 4 ـ درتمام موارد بالا آزمون آيين نامه ومقررات راهنمايي ورانندگي به صورت نوشتاري ويا رايانه اي انجام مي گيرد .

تبصره 5 ـ مدت اعتبار انواع گواهي نامه رانندگي 5 سال است و پس از پايان اعتبار آن و درصورت احراز سلامت جسمي ورواني ، براي دوره هاي 5 ساله تمديد مي گردد . براي افرادي كه بيش از 70 سال تمام باشند ، لازم است سلامت جسمي ورواني هردوسال بررسي واحراز گردد .

ماده 28 ـ وضعيت ظاهري درخواست كننده (نقص عضو) با گواهي سلامت جسمي ورواني صادره از مراكز پزشكي مجاز تعيين شده به وسيله افسران كارشناس تطبيق داده ميشود ودرصورت وجود مغايرت موضوع به كميسيون پزشكي نيروي انتظامي ارجاع مي گردد .

ماده 29ـ درخواست كننده هرنوع گواهي نامه رانندگي بايد مداركي را كه ازطرف راهنمايي ورانندگي اعلام مي شود به مراجع آگهي شده ارائه كند .

ماده 30ـ مندرجات گواهي نامه رانندگي شامل نوع يا پايه وگروه گواهينامه رانندگي ، مدت اعتبار، مشخصات راننده (كد ملي)، نامه احد صادر كننده ، امضاي صادركننده ، شماره مسلسل ، تاريخ وشماره صدور، عكس درخواست كننده ، مهر واحد صدور ومشخصات ضروري ديگر باشد

ماده 31 ـ هرگاه درخواست كننده گواهي نامه رانندگي درآزمايش هاي مربوط موفق گردد، گواهي نامه رانندگي پس ازرويت مدارك لازم صادر وبه او تسليم خواهد شد. دارنده گواهي نامه موظف است ظرف يك ماه پيش از پايان

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

مهلت مقرر، براي تمديد مدت اعتبار ياتعويض آن به گواهي نامه معادل به راهنمايي ورانندگي مراجعه نمايد . راهنمايي ورانندگي هنگام تمديد ياتعويض گواهي نامه ، ضمن دريافت گواهي سلامت جسمي ورواني از درخواست كننده ، مي تواند آزمون هاي لازم را از وي به عمل آورد . ماموران راهنمايي ورانندگي وپليس راه هنگام كنترل گواهي نامه رانندگان موظفند درصورتي كه تاريخ اعتبارآن سپري شده باشد. گواهينامه را با ارائه رسيد اخذ وپس از اعمال قانون، گواهي نامه ياد شده را براي تمديد ويا تجديد به اداره مربوط ارسال نمايند . دارنده گواهي نامه موظف است حداكثر ظرف مدت يك ماه بامراجعه به واحد مربوط براي دريافت گواهي نامه رانندگي جديد اقدام نمايد .

تبصره 1ـ دارندگان گواهي نامه پايه بالاتر درگروه مربوط ، مي توانند رانندگي وسايل نقليه موضوع گواهي نامه هاي پايه پايين تر، ه جز پايه (الف) را انجام دهند .

تبصره 2 ـ دستورالعمل نحوه زمان بندي وضوابط چگونگي انجام آزمون ها ، تمديد اعتبار، تجديد آزمون درصورت مردود شدن درخواست كننده ونحوه وميزان عوارض وماليات مصوب قابل دريافت و نظايرآن از سوي راهنمايي ورانندگي تهيه وبه اطلاع عموم رسانده مي شود.

ماده 32 ـ درصورتي كه دارنده گواهي نامه بخواهد براي دريافت گواهي نامه از انواع ديگر اقدام نمايد، موظف است درآزمون هاي مربوط شركت كند پس از قبول شدن چنانچه، گواهي نامه قبلي پيشنيازگواهي نامه مورد درخواست باشد از درخواست كننده اخذ وگواهي نامه جديد صادروبه وي تحويل مي گردد.

ماده 33 ـ رانندگي باهرنوع تاكسي ووسايل نقليه عمومي درشهرهاو وسايل نقليه عمومي جاده اي ، علاوه برگواهي نامه رانندگي متناسب، حسب مورد، نيازمند داشتن مجوز ازشهرداري ويادفترچه كار يا برگ فعاليت صادره از سوي وزارت راه وترابري مي باشد.

ماده34 ـ درصورتي كه گواهي نامه رانندگي مفقود شود يا ازبين برود، دارنده آن مي تواند درخواست صدور المثني نمايد . پس از احراز درستي ادعاي درخواست كننده ، بادريافت مدارك لازم وگواهي سلامت جسمي ورواني درخواست كننده و بارعايت ضوابطي كه راهنمايي ورانندگي اعلام مي نمايد ، گواهي نامه المثني صادر وبه وي تسليم مي گردد .

ماده 35 ـ دارندگان گواهي نامه هاي معتبر خارجي (اعم از ايرانيان ياخارجيان) مي توانند تا شش ماه پس از ورود درايران، رانندگي نمايند . ولي درصورت تمايل به ادامه رانندگي درايران بايد پيش از سپري شدن مدت ياد شده گواهي نامه خارجي خود را به گواهي نامه ايراني تبديل نمايند .

تبصره ـ دارندگان گواهي نامه رانندگي كشورهاي غير از متعاهدين كنوانسيون هاي 1968 ، وين (قانون الحاق ايران بـه كنوانيسـيون عبـورومروردر جـاده هـا وكنوانيسـيون مربـوط بـه علائـم راه هـا ـ مصـوب (1354) ، بايـد ترجمـه معتبرگواهي نامه راهمراه داشته باشند .

ماده 36ـ تبديل كواهي نامه هاي رانندگي معتبر صادرشده از كشورهاي خارجي ، كه گواهي نامه صادره از ايران

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

درقلمرو سرزميني آنان براي رانندگي معتبر محسوب مي شود ويا آن كشوراز متعاهدين كنوانسيون هاي 1968 ، وين راجع به مقررات عبور ومرور در راه ها وعلائم راه ها به شمارمي آيد، بارويت اصل گواهي نامه خارجي و با احراز سلامت جسمي ورواني درخواست كننده صورت مي پذيرد . درموارد ديگر تبديل گواهي نامه هاي رانندگي با تاييد وزارت كشورصورت مي پذيرد .

ماده37 ـ ماموران سياسي وكنسولي واعضاي سازمان هاي بين المللي مي توانند براي تبديل گواهي نامه هاي خود مدرك مندرج درماده (35) راازطريق وزارت امورخارجه به راهنمايي ورانندگي ارسال دارند .

ماده 38ـ صدور گواهي نامه مجدد براي كساني كه گواهي نامه رانندگي آنان اخذ وياتوقيف شده باشد ممنوع است . ودرصورت صادر شدن از درجه اعتبار ساقط مي باشد و به وسيله راهنمايي ورانندگي اخذ و ابطال خواهد شد .

ماده 39 ـ راهنمايي ورانندگي موظف است درصورتي كه گواهي نامه رانندگي اشتباه يا ناقص صادر شده باشد از دارنده آن اخذ و پس از رفع اشتباه و نقص ، گواهي نامه صحيح را صادر و به وي باز گرداند .

ماده40ـ هرگاه دارنده گواهي نامه يكي از شرايط پزشكي موضوع تبصره (3) ماده (27) را از دست بدهد ، موظف است حداكثر ظرف يك ماه به راهنمايي ورانندگي مراجعه نمايد. راهنمايي ورانندگي دارنده گواهي نامه رابراي انجام معاينات وآزمايش هاي ضروري پزشكي به مراكز پزشكي مجاز معرفي مي نمايد . درصورتي كه نداشتن شرايط وصلاحيت رانندگي ضمن آزمايش جديد محرز گردد، گواهي نامه از وي اخذ وگواهي نامه متناسب باشرايط جسماني وي تعيين پس از صدور به وي تسليم مي شود ودر صورت نداشتن صلاحيت رانندگي ، گواهي نامه ابطال مي گردد.

تبصره ـ درصورت كشف نقص عضو موثر، از سوي ماموران مراهنمايي ورانندگي وپليس راه ، گواهي نامه مرانندگي اخذ وتا زمان بررسي هاي پزشكي واعلام امكان صدور گواهي نامه مجدد ، دارنده گواهي نامه حق رانندگي ندارد .

ماده41 ـ درصورتي كه راننده به علت تكرار ارتكاب تخلفات مهم وحادثه ساز دريك سال ، حد نصاب نمره منفي را دريافت نمايد، گواهي نامه وي به استناد قانوني نحوه رسيدگي به تخلفات واخذ جرائم رانندگي (مصوب 1350) ، ضبط يا ابطال خواهد شد .

ماده 42 ـ نحوه شرايط و مسئول صدور گواهي نامه راهبران انواع وسايل حمل ونقل ريلي شهري وحومه ، برابر دستورالعملي خواهد بود كه به تصويب شوراي عالي هماهنگي ترافيك شهرهاي كشور برسد .

فصل چهارم = معاينه و آزمايش فني وسايل نقليه (ماده 43 تا 47)

ماده 43- رانندگي با وسيله نقليه اي كه برگ معاينه فني معتبر نداشته باشد ، ممنوع است دارندگان وسايل نقليه مكلفند وسايل نقليه خويش را براي انجام معاينه فني در مراكز فني مجاز تعيين شده حاضر و پس از احراز شرايط لازم ، برگ يا برچسب معاينه دريافت نمايند . اين گواهي كه مدت اعتبار آن ومشخصات وسيله نقليه در آن درج مي شود بايد بر سطح دروني قسمت بالاي سمت راست شيشه جلو و يا بر روي پلاك وسيله نقليه ، بر حسب اعلام مراجع مربوط ، نصب يا قرارداد شود ، به نحوي كه براي كنترل ماموران راهنمايي ورانندگي و پليس راه قابل ديدن

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

باشد .
تبصره : درطي مدتي كه برچسب يا برگ معاينه فني اعتبار دارد ، در صورت بروز نقص فني ، مالك موظف است براي رفع نقص اقدام نمايد .
ماده 44 – معاينه و آزمايش فني وسايل نقليه اعم است از تشخيص اصالت ، سلامت زيست محيطي ، فني ، تجهيزاتي و ايمني وسايل نقليه .
ماده 45 – ضوابط ايجاد تشخيص صلاحيت ، اختيارات ، نحوه صدور مجوز و نظارت بر مراكز فني مجاز و قسمت هايي كه بايد مورد معاينه قرار گيرند ، بر اساس دستورالعملي خواهد بود كه از سوي كار گروهي با مسئوليت وزارت كشور و عضويت وزارتخانه هاي راه و ترابري ، صنايع ومعادن ، سازمان حفاظت محيط زيست و نيروي انتظامي جمهوري اسلامي ايران تهيه و ابلاغ مي شود .
تبصره – معاينه فني مي بايد به وسيله مهندسان يا كاردان هاي فني و يا افراد با تجربه داراي گواهي انجام كار از مراجع صلاحيت دار صورت پذيرد .
ماده 46 – ستادهاي معاينه فني و مراكز معاينه فني مجاز به منظور تشخيص اصالت خودرو در هنگام معاينه فني ضمن هماهنگي با راهنمايي ورانندگي ازكارشناسان واجد شرايط استفاده مينمايند .
ماده 47- دوره هاي معاينه فني نواع خودورها به شرح زير مي باشد :
الف – انواع وسايل نقليه عمومي مسافر بري و باربري در فاصله هاي سه ماهه يا بيشتر .
ب – وسايل نقليه متعلق به دولت ، نهادهاي عمومي غير دولتي مانند شهرداري ها ، نيروي نظامي و انتظامي در فاصله هاي سه ماهه يا بيشتر .
پ – وسايل نقليه ديگر و موتورسيكلت ها در فاصله هاي شش ماهه يا بيشتر .
تبصره – خودروهاي نو تا دو سال پس از توليد ، نياز به دريافت برچسب يا برگ معاينه فني ندارند .
ماده 48- در شهرهايي كه امكانات معاينه و آزمايش فني وجود ندارد رانندگان وسايل نقليه عمومي بايد بر اساس مفاد ماده (47) اين آئين نامه براي معاينه فني وسيله نقليه خود و دريافت گواهي معاينه به نزديكترين محلي كه امكانات لازم براي معاينه وجود دارد و يا محلي كه از طرف مراجع صلاحيت دار تعيين و اعلام شده است مراجعه نمايند .
ماده 49- مراكز مجاز معاينه فني براي وسايل نقليه اي كه سالم و بدون نقص فني تشخيص داده شوند ، برگ معاينه فني صادر مي نمايند . چنانچه ضمن معاينه ، وسيله نقليه اي معيوب يا ناقص تشخيص داده شود ، راننده يا مالك تنها ميتواند وسيله نقليه را تا تاريخي كه در برگ اجازه نامه صادر شده به وي تسليم مي گردد ، به تعميرگاه يا توقفگاه منتقل سازد .
تبصره – چنانچه وسيله نقليه اي بدون اصالت تشخيص داده شود ، ضمن صادر نكردن برگ معاينه فني ، مراتب به مراجع انتظامي اطلاع داده ميشود .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ماده 50- ستاد معاينه فني خودرو ، شهرداري ها و سازمان راهداري و حمل ونقل جاده اي با همكاري نمايندگان سازمان حفاظت محيط زيست و نيروي انتظامي موظفند برنحوه عملكرد مراكز صدور برگ معاينه فني بر اساس دستورالعمل موضوع ماده (45) نظارت مستمر اعمال نمايند و در صورت مشاهده رعايت نكردن ضوابط ومقررات مربوط ، براي جلوگيري از ادامه تخلف ورفع آنها اقدام و در صورت تكرار ، مجوز مركز براي انجام انجام معاينه و صدور برگ معاينه ابطال مي گردد .

ماده 51 – تا پايان برنامه چهارم توسعه اقتصادي ، اجتماعي وفرهنگي جمهوري اسلامي ايران ، در شهرهايي كه تجهيزات كامل انجام معاينه فني وجود ندارد ، مراكز مجاز معاينه فني ميتوانند با تاييد كارگروه موضوع ماده (45) براي انجام معاينه فني با رعايت حداقل شرايط مورد قبول شوراي هماهنگي ترافيك استان ، اقدام نمايند .

ماده 52 – برگ و برچسب هاي معاينه فني مورد استفاده در مراكز مجاز معاينه فني سراسر كشور بر اساس طرح نمونه مورد تاييد كار گروهي متشكل از سازمان شهرداري هاي كشور ، سازمان راهداري و حمل ونقل جاده اي ، راهنمايي ورانندگي و سازمان حفاظت محيط زيست مي باشد .

تبصره – برگ و برچسب معاينه فني كه از طريق ستاد معاينه فني و مراكز مجاز صادر ميشود در سراسر كشور معتبر است .

ماده 53 – درمواردي كه حركت وسيله نقليه در راه هاي عمومي طبق نظر كارشناس راهنمايي ورانندگي يا پليس راه به علت معايب و نواقص فني ، خطرناك تشخيص داده شود ضمن اعمال قانون ، پلاك آن اخذ و با نصب پلاك تعميري به تعميرگاه اعزام مي شود . پس از رفع عيب و نقص فني لازم است مالك و يا نماينده قانوني وي براي پس گرفتن پلاك به راهنمايي ورانندگي محل مراجعه نمايد .

فصل پنجم = تجهيزات ـ بخش اول تجهيزات وسايل نقليه موتوري (ماده 54 تا 55)

ماده 54 ـ اشخاص حق ندارند وسيله نقليه اي راكه لوازم وتجهيزات ياد شده درمقررات وروش اجرايي تائيد نوع وسايل نقليه موتوري وتريلرهاي آنها، موضوع استاندارد ملي ايران واين فصل رانداشته يا داراي لوازم وتجهيزات مخالف آن باشد ، در راه هاي عمومي برانند ويا اين گونه وسايل نقليه را براي رانندگي دراختياردیگري بگذارند ، درصورت وجود مغايرت بين مفاد اين فصل واستاندارد ملي ، ملاك عمل استاندارد ملي مربوط مي باشد .

ماده 55 ـ تمام وسايل نقليه ويدك كش ها وتراكتورهاي باركش حداقل بايد داراي چراغ هايي به شرح زير باشند :

الف ـ دوچراغ بزرگ بانور سفيد يازرد با قابليت تبديل به نور بالا وپايين در دوطرف جلو .

ب ـ دوچراغ جانبي كوچك بانور زرد يا سفيد براي تشخيص عرض جلو وسيله نقليه درمنتهي اليه هريك از دو سمت جلو .

پ ـ دوچراغ جانبي كوچك بانور قرمز براي تشخيص عرض عقب وسيله نقليه درمنتهي اليه هريك از دوسمت عقب .

ت ـ دوچراغ كوچك بانور قرمز براي توقف (چراغ ترمز) درعقب وسيله نقليه كه هم زمان باگرفتن ترمز روشن شده

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

و از فاصله 35متري ديده شود.
ث ـ يك چراغ كوچك بانور سفيد درعقب براي تشخيص شماره پلاك ، نور اين چراغ بايد براي تشخيص شماره پلاك از فاصله 25متركافي باشد.
ج ـ دوچراغ كوچك به رنگ سفيد يا زرد براي نشان دادن حركت بادنده عقب (چراغ دنده عقب) ، اين چراغ ها بايد طوري نصب گردد كه تنهاهنگام راندن به عقب روشن شده وخيرگي و ناراحتي براي چشم ديگر استفاده كنندگان از راه فراهم ننمايد .
چ ـ دو چراغ راهنماي الكتريكي ياالكترونيكي با نور زرد دردوطرف جلو و دوتاي ديگر از آن بارنگ قرمز يازرد در دوطرف عقب براي اعلام قصد گردش به چپ يا به راست ويانغيير خط حركت ، نوراين چراغ ها در روز بايد از فاصله 35 متري قابل ديدن باشد .
ح ـ يدك ونيمه يدك هاي متصل بايد داراي چراغ هاي مندرج دربندهاي (ت) و(ث) و(ج) و دو راهنماي عقب موضوع بند (چ) اين ماده باشند. اگر وسيله نقليه اي داراي چند يدك زنجيري باشد چراغ هاي ياد شده بايد درعقب آخرين يدك نصب گردد .
خ ـ دوچراغ چشمك زن درجلو و دو چراغ چشمك زن درعقب كه به طور هم زمان براي اعلام هشدار، احتياط و ياخطر به رانندگان ديگر به كاربرده ميشوند
تبصره 1 ـ به كاربردن چراغ هاي جانبي در وسايل نقليه طويل ، موضوع بند (35) ماده (1) الزامي است .
تبصره 2 ـ وسايل نقليه سواري كه پس از ابلاغ اين آيين نامه توليد مي شوند ، بايد داراي يك چراغ ترمز در پشت شيشه عقب (چراغ ترمزسوم) باشند .

فصل پنجم = تجهيزات ـ بخش اول تجهيزات وسايل نقليه موتوري (ماده 56 تا 62)

ماده 56- نور چراغ هاي كوچك جلو و خطر عقب بايد در شرايط جوي معمولي از فاصله 150 متري ديده شود . نور چراغ هاي راهنما و ايست نبايستي خيره كننده باشد .
ماده 57- سامانه روشنايي چراغ هاي وسيله نقليه بايد طوري تعبيه و تنظيم گردد كه هر وقت راننده چراغ هاي جلو و يا چراغ هاي كمكي را روشن نمايد چراغ هاي عقب نيز هم زمان روشن شود .
ماده 58- ارتفاع چراغ هاي جلو نبايد از 135 سانتيمتر بيشتر و از 70 سانتيمتر كمتر باشد ارتفاع چراغ هاي عقب نيز نبايد از يك متر بيشتر و از 50 سانتيمتر كمتر باشد .
ماده 59- چراغ هاي بزرگ جلو بايستي داراي وسيله تبديل نور باشند كه تابش نور را به بالا يا پايين به ترتيب زير عوض كنند :
الف : نور بالا (چراغ رانندگي) بايد طوري تنظيم گردد كه به وسيله آن وجود اشخاص يا اشياء از فاصله 150 متري تشخيص داده شود .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ب : نور پايين (چراغ عبور) بايد به نحوي تنظيم شود كه به وسيله آن اشخاص يا اشياء از فاصله 35 متري مشخص شوند .

ماده 60-تمام وسايل نقليه انتظامي ، بازرسي ، امدادي و خدماتي ويژه بايد در مرتفع ترين نقطه خود داراي چراغ گردان همراه با آژير كه توليد صداي مشخص نمايد ، باشند . نور اين چراغ ها بايد هنگام روشن بودن از فاصله 150 متري قابل ديدن باشد . دستورالعمل استفاده از چراغ گردان ، شامل انواع رنگ ، ابعاد و ضوابط ديگر بنا به پيشنهاد راهنمايي ورانندگي به تصويب شوراي عالي هماهنگي ترافيك شهرهاي كشور مي رسد .

ماده 61- داشتن تجهيزات زير براي وسايل نقليه مجاز است :

الف : دو عدد چراغ ويژه مه با نور زرد در دو طرف قسمت جلو كه ارتفاع اين چراغ ها نبايد از يك متر بيشتر و از 40 سانتيمتر كمتر باشد . نوراين چراغ ها بايد طوري تنظيم گردد كه در طول 10 متر ، از سطح افقي محل نصب چراغ بالاتر نيايد ، هنگام به كاربردن چراغ هاي مه بايد از نور پايين چراغ هاي بزرگ نيز استفاده شود .

ب: دو چراغ رانندگي اضافي با نور سفيد در جلو (چراغ كمكي) كه ارتفاع آن نبايد از 5/1 متر بيشتر و از 40 سانتيمتر كمتر باشد . اين چراغ ها در صورت لزوم مي توانند همراه چراغ هاي بزرگ جلو به كار روند .

پ : دو چراغ كوچك با نور زرد يا سفيد روي گلگير و يا دو طرف سپر كه خيره كننده نباشد .

ت : چراغ هاي كوچك اضافي در جلو با نور سفيد يا زرد و در عقب با نور قرمز كه هنگام استفاده بايد به طور مرتب روشن و خاموش شده و از فاصله 150 متري ديده شوند .

ماده 62- تمام وسايل نقليه موتوري و انواع يدك ها و نيمه يدك ها كه در جاده هاي عمومي عبور مينمايند بايد دو نورتاب (رفلكتور) به رنگ قرمز يا شبرنگ قرمز در دوطرف قسمت عقب خود داشته باشند . هر گاه نورتاب هايي در سمت جلو نصب شوند بايد رنگ آنها زرد باشد ارتفاع نورتاب ها بيشتر از 5/1 متر و كمتر از 60 سانتيمتر نخواهد بود ، مگرآنكه بلندي خود وسيله نقليه از كف زمين كمتر از 60 سانتيمتر باشد ، نورتاب هاي عقب يدك هاي مستقل ممكن است در دو طرف آن يا در دو طرف بار نصب شود در تمام موارد ياد شده بايد نورتاب ها به طور كامل قابل ديدن بوده و صفحه هاي آنها داراي اندازه و ويژگي هايي باشد كه هنگام شب در مقابل نور چراغ هاي وسايل نقليه ديگر از فاصله 150 متري به طور كامل ديده شود .

فصل پنجم = تجهيزات بخش اول تجهيزات وسايل نقليه موتوري (ماده 63تا65)

ماده 63- هرگونه وسيله نقليه موتوري غير از موتور سيكلت بايد داراي ترمزهايي باشد كه به راحتي بتوان در حال راندن و در صورت لزوم آن را به كاربرد اين ترمزها بايد قادر باشند وظايف سه گانه ترمز را به شرح زير انجام دهند :

الف – ترمز پايي بايد بتواند سرعت وسيله نقليه را به هر صورتي كه بارگيري شده و يا مسافر را حمل ميكند و در سربالايي و يا سرازيري كه حركت مي نمايد كاهش داده و آن را به طور سريع و موثر و با ايمني متوقف نمايد .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

شتاب منفي اين گونه ترمزها نبايد كمتر از استاندارد تعيين شده باشد .
ب – ترمز دستي بايد بتواند وسيله نقليه را به هر صورتي كه بارگيري شده و يا مسافر حمل مينمايد ، در شيب 16 درصد سربالايي و يا سرازيري در حال توقف نگهدارد . در وسايل نقليه اي كه كمك ترمز و يا ترمز موتور پيش بيني شده است ، اين گونه ترمزها بايد در فاصله مناسبي حتي در صورت پايي بودن بتواند سرعت وسيله نقليه را به هر صورتي كه بارگيري يا مسافر گيري شده باشد كاهش داده و در نهايت متوقف سازد .
ماده 64- ترمز پايي بايد روي تمام چرخ هاي وسيله نقليه موثر بوده و عمل نمايد باوجود اين اگر وسيله نقليه داراي بيش از دو محور باشد ميتوان اجازه داد كه روي چرخ هاي يكي از محورها عمل ننمايد . كمك ترمز و يا ترمز موتور و همچنين ترمز دستي بايد حداقل روي يكي از چرخ هاي هر طرف مقطع طولي وسيله نقليه عمل نمايند .
ماده 65- ترمزهاي يدك ها به استثناي يدك سبك بايد داراي شرايط زير باشند :
الف – ترمز پايي كه قادر باشد سرعت وسيله نقليه را به هر صورتي كه بارگيري شده ودر هر شيبي كه باشد كاهش داده وآن را به طور سريع و موثر و با ايمني متوقف سازد .
ب – ترمز دستي كه قادر باشد وسيله نقليه را به هر صورتي كه بارگيري شده باشد در شيب 16 درصد سربالايي و يا سرازيري در حال توقف نگهدارد و سطوح ترمز كننده آن با وسيله اي كه تنها مكانيكي بوده ، مورد استفاده قرارگيرد اين مقررات در مورد يدك هايي كه نمي توان بدون استفاده از ابزار وآلاتي ، آن را از وسيله نقليه كشنده جدا نمود ، به كار برده نمي شود ، مشروط به اين كه آنچه از ترمز دستي انتظار مي رود براي وسيله نقليه مركب ، موثر باشد .
پ- تجهيزاتي كه وظيفه ترمز پايي و ترمز دستي را انجام مي دهند مي توانند داراي اجزاي مشتركي باشند .
ت – ترمز پايي بايد روي كليد چرخ هاي يدك عمل نمايد .
ث – ترمز پايي يدك بايد به وسيله ترمز پايي وسيله نقليه كشنده مورد عمل قرار گيرد . در هر حال، اگر حداكثر وزن مجاز يدك از 3500 كيلوگرم تجاوز ننمايد ، مي توان ترمزها را طوري ترتيب داد كه با كم شدن فاصله بين يدك در حال حركت وسيله نقليه كشنده عمل نمايند .
ج – ترمز پايي و ترمز دستي بايد روي سطوح ترمز كننده ، كه به طور دايم با كمك اجزايي با نيروي كافي به چرخ ها متصل بوده ، عمل نمايند .
چ – ترمزها بايد به نحوي باشند كه در صورت شكستن يا پاره شدن وسايل اتصال با يدك در حال حركت يدك به طور خودكار توقف نمايد

فصل پنجم = تجهيزات ـ بخش اول تجهيزت وسايل نقليه موتوري (ماده 66تا73)

ماده 66-تمام وسايل نقليه موتوري توليدي و يا وارداتي بايد مجهز به كمر بند ايمني استاندارد براي سرنشينان باشد .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ماده 67- رانندگي با وسايل نقليه اي كه داراي ترمزهاي استاندارد ملي و يا بامشخصات و شرايط يادشده در اين آيين نامه نباشد ممنوع است .

ماده 68 – هر وسيله نقليه موتوري بايد حداقل به يك وسيله اخطار شنيداري (بوق) با صداي استاندارد مجهز باشد . اين گونه تجهيزات بايد توليد صداي مداوم و يكنواخت نموده و ايجاد صداي خشن و ناهنجار ننمايد . ولي وسايل نقليه اي كه داراي حق تقدم عبور ميباشند (وسايل نقليه امدادي و خدماتي و پليس و مانند آن)ميتوانند علاوه بر دارا بودن بوق ، وسايل اخطار شنيداري ديگري كه مقيد به اين ويژگي ها نباشد براي استفاده هنگام لزوم داشته باشند . همچنين، وسايل نقليه مسافربري و باربري عمومي برون شهري نيز مي توانند وسايل اخطار شنيداري استاندارد ديگري باشند تا در زمان لازم در بيرون شهرها و مناطق غير مسكوني استفاده نمايند .

ماده 69- هر وسيله نقليه موتوري بايد مجهز به لوله خروجي گاز و صداي موتور باشد به نحوي كه مانع خروج صداي ناهنجار در بيرون وسيله نقليه و انتشار گاز ناشي از سوخت موتور در درون وسيله نقليه گردد .

ماده 70- روي چرخ هاي وسايل نقليه يا كنار آنها نبايد اجسام اضافي و زائد مانند ميخ و پيچ بلند يا هر شيئي كه از سطح بيروني چرخ ها تجاوز كند وجود داشته باشد ، مگر آنكه در تراكتورهاي زراعتي و انواع كمباين لازم باشد .

ماده 71- تمام وسايل نقليه شب ها هنگام حركت در جاده ها بايد سه چراغ يا سه مشعل الكتريكي با نور قرمز يا دو مثلث شبرنگ ايمني كه در شرايط جوي معمولي از فاصله 150 متري قابل ديدن باشند همراه داشته باشند تا هنگام ضرورت ، برحسب مورد ، ازآنها استفاده نمايند .

ماده 72- وسايل نقليه اي كه مواد خطرناك حمل ميكنند ضمن رعايت مفاد آئين نامه حمل مواد خطرناك ، بايد سه چراغ قرمز الكتريكي ودو مثلث شبرنگ را همراه داشته باشند . حمل فانوس براي اينگونه وسايل نقليه ممنوع است .به علاوه بايد داراي دستگاه پمپ آتش نشاني آماده به كار باشند . اين پمپ ها بايد در محل هايي نصب شوند كه هنگام ضرورت بتوان به سرعت آنها را مورد استفاده قرار داد

ماده 73- به منظور جلوگيري از انتشار گل و لاي ، سنگ ريزه ومانند آن نصب تجهيزات مناسب لاستيكي ، فلزي و مانند آن در قسمت بيروني آخرين محور انواع وسايل نقليه به ويژه كاميون ، تريلر و اتوبوس الزامي است .

ماده 74 – تجهيزات اختصاصي موتورسيكلت و دوچرخه بايد براساس استاندارد مورد تاييد موسسه استاندارد و تحقيقات صنعتي ايران بوده واز نظر عدم آلودگي هاي زيست محيطي ، استانداردهاي مصوب شوراي عالي حفاظت محيط زيست را رعايت نموده باشند .

ماده 75- موتور سيكلت بايد داراي دو نوع ترمز باشد كه يكي از آنها حداقل روي چرخ عقب و يا همه چرخ ها و ديگري روي چرخ جلو و يا همه چرخ ها عمل نمايد . اگر موتورسيكلت داراي اتاقك پهلو (ساید کار) باشد ترمز چرخ اتاقك پهلو ضروري نمي باشد اين ترمزها بايد قادر باشند سرعت موتورسيكلت را به صورتي كه داراي سرنشين مي باشد در هر شيبي كاهش داده و آن را سريعا" و به طور موثر و با ايمني متوقف سازد موتورسيكلت هاي سه چرخ

که چرخ هاي آنها در ارتباط با محور طولي وسط موتورسيكلت به طور قرينه قرار گرفته باشد بايد مجهز به يك ترمز دستي همانند وسايل نقليه موتوري ديگر باشند .

ماده 76- موتورسيكلت ها بايد حداقل داراي يك چراغ با نور سفيد در جلو ، يك چراغ قرمز عقب همراه با چراغ قرمز ترمز ، دو چراغ راهنما در جلو و دو چراغ راهنما در عقب و يك نورتاب قرمز در عقب باشند .

ماده 77 – دوچرخه بايد داراي تجهيزات زير باشد :

الف- يك چراغ سفيد يا زرد در جلو كه هنگام شب تا مسافت 15 متري جلوي آن را به قدر كافي روشن سازد .

ب – يك چراغ با نور قرمز در عقب كه در هنگام شب از فاصله 150 متري ديده شود .

پ – يك نوتاب به رنگ قرمز در عقب و همچنين يك نورتاب برنگ زرد در جلو، كه نور وسايل نقليه پشت سر و جلو رااز فاصله 20 متري منعكس نمايد .

ت – يك زنگ يا بوق كه صداي آن از فاصله 30 متري شنيده شود نصب و استفاده از زنگ هاي صوتي يا آژير يا بوق خطر براي دوچرخه ها ممنوع است .

ث – ترمزي كه به هنگام گرفتن آن دوچرخه در فاصله مناسبي متوقف گردد .

فصل ششم = مقررات حمل بار (ماده 78تا82)

ماده 78- طول و عرض ، ارتفاع و ظرفيت وسيله نقليه بر طبق مشخصات (كاتولوگ) به وسيله كارخانه سازنده كه به تاييد وزارت صنايع و معادن مي رسد تعيين ميگردد . در هر حال، حداكثر ظرفيت تعيين شده نبايد از مشخصات مندرج در كاتالوگ تجاوز نمايد .تطبيق اين مشخصات با افسر كارشناس راهنمايي ورانندگي ميباشد .

ماده 79- ظرفيت ، ابعاد و وزن هاي مجاز وسايل نقليه باري و مسافري در جاده ها تابع ضوابط وزارت راه و ترابري و در شهر ها تابع مقررات وزارت كشور ميباشد .اين مقررات در پيوست شماره 3 اين آئين نامه ذكر گرديده است .

ماده 80 – وسايل نقليه مسافربري حق ندارند حيوانات و بارهايي راكه براي مسافران ايجاد مزاحمت يا توليد بوي نامطبوع وآلودگي مينمايند و همچنين بارهايي كه از گلگيرها و يا از درون اتاق به اطراف تجاوز نمايد حمل نمايند .

ماده 81- مقامات صلاحيتدار مي توانند براي حمل محمولاتي كه قابل تجزيه نبوده و بيش از ظرفيت يا بزرگتر ازحجم معين است پروانه ويژه اي كه حاوي مشخصات و ظرفيت وسيله نقليه حمل كننده ووزن و حجم بار و مسير و تعداد دفعات و شرايط رفت وآمد يا مدت حمل و يا مستمر بودن آن است صادر كنند . اين پروانه بايد تا پايان مدت اعتبار آن نزد راننده موجود باشد و هنگام مراجعه به ماموران ارائه گردد .

ماده 82- وسايل نقليه ا ي كه در حدود ضوابط مندرج در پيوست شماره 3 اين آئين نامه حمل بار مي كنند بايد داراي شرايط زير باشند :

الف : شب ها دو چرغ قرمز در آخرين نقطه دو طرف عقب بار نصب نمايند به طوري كه از فاصله 150 متري دوطرف و عقب وسيله نقليه ديده شود .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ب- روزها دو پارچه قرمز رنگي كه سطح هر يك حداقل نيم متر مربع باشد درانتهاي بار آويزان كنند به نحوي كه رانندگان پشت سر بتوانند آن را از فاصله 150 متري ببينند .
پ- داراي حفاظ و پوشش لازم و مناسب براي بار بوده و حفاظ نبايد مانع ديد راننده و يا پوشانيدن چراغ ها و يا موجب خطر براي ديگران باشد .
ماده 83- نصب مخزن (باك) اضافي و يا غير استاندارد براي مصرف سوخت وسايل نقليه عمومي باربري و مسافربري ممنوع است و همچنين حمل مواد خطرناك در جاده ها تنها با وسايل نقليه ويژه و با رعايت مقررات مربوط مجاز است . اشخاص حقيقي و حقوقي مكلفند پيشتر اجازه اين كار را از وزارت راه وترابري دريافت نمايند .
تبصره ـ حمل مواد سوختي خارج از مخزن (باك) و استفاده ازوسايل آتش زا مانند : اجاق گاز سفري (پيك نيكي) بخاري ومانند آن در وسايل نقليه ممنوع است .
ماده 84- موسسات بايد بارهاي وسايل نقليه را طوري بارگيري نمايند و محكم ببندند كه هيچگونه خطر جابه جايي يا افتادن يا ريزش كردن يا باز شدن و يا پخش شدن در هوا وجود نداشته باشد و به طور كامل ثابت باشد . در هر حال راننده نيز مكلف است پس از اطمينان از درستي بارگيري و استحكام آن ، وسيله نقليه را به حركت درآورد .
ماده 85- يدك يا هر نوع وسيله نقليه اي كه با وسيله نقليه ديگري كشيده مي شود بايد با وسايل اطمينان بخشي كه خطر باز شدن يا گسيختن يا شكستن نداشته باشد طوري متصل گردند كه هنگام يدك كشي با كاهش سرعت وسيله نقليه كشنده فاصله اوليه حفظ گردد . در هر حال هر نوع وسيله نقليه اي كه كشيده مي شود بايد يك نفر راننده داراي پروانه مجاز رانندگي هدايت آن را به عهده گيرد تا در صورت وقوع خطر بتواند آن را بدون وقوع حادثه كنترل نمايد . وسايل نقليه اي كه به وسيله جرثقيل با جداكردن محور يا محورهايي از زمين كشيده مي شود ، از شرط داشتن راننده مستثني هستند .
ماده 86- وسايل نقليه باربري پس از بارگيري بايد توزين شوند و راننده برگه توزين را تا مقصد همراه داشته باشد . رانندگان موظفند به دستور ماموران صلاحيتدار ، وسيله نقليه را براي توزين به روي باسكول ببرند . هرگاه ضمن توزين معلوم شود كه بيش از ظرفيت مقرر بارگيري شده ست بار اضافي تخليه مي شود . در اين صورت مسئوليت انبار كردن و حفظ آن به عهده مالك و راننده است . ادامه مسير وسيله نقليه متخلف ، مشروط به پرداخت خسارت به وزارت راه وترابري و يا شهرداري است .

فصل هفتم = تصادفات (ماده 87تا 90)

ماده 87- راننده هر وسيله نقليه اي كه مرتكب تصادف منجر به جرح يا فوت گردد ، موظف است بلافاصله وسيله نقليه را در محل تصادف متوقف ساخته و با نصب علايم ايمني هشدار دهنده برابر ماده (71) اين آئين نامه ، رانندگان وسايل نقليه ديگر را از وقوع حادثه آگاه سازد تا هنگامي كه تشريفات مربوط به رسيدگي از سوي راهنمايي و رانندگي و پليس راه پايان نيافته از تغيير وضع وسيله نقليه يا صحنه تصادف خودداري نموده و بلافاصله اقدام به

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

انتقال مجروحان به مراكز درماني نمايد .
تبصره : در تصادفات منجر به جرح در صورتي كه وسيله نقليه ديگري براي انتقال فوري مجروحان به مراكز درماني موجود نباشد ، راننده وسيله نقليه در تصادف ميتواند با علامت گذاري محل قرارگرفتن چرخ ها در سطح راه اقدام به حمل مجروحان با وسيله نقليه خود نمايد .
ماده 88- واحدهاي راهنمايي و رانندگي و پليس راه موظفند پس از اطلاع از وقوع تصادف ، در اسرع وقت اقدام به اعزام كارشناس تصادف به همراه تجهيزات و امكانات نظير كمك هاي اوليه ، دوربين عكاسي و فيلمبرداري ، آمبولانس ، جك بادي و يا جرثقيل و مانند آنها ، بر حسب نياز نمايند . كارشناس رسيدگي كننده به تصادف موضوع را به نزديكترين واحد انتظامي اعلام ودر صورت ضرورت و برحسب مورد ، براي درخواست كمك از نزديكترين واحد فوريت هاي پزشكي (اورژانس) امداد و نجات ، آتش نشاني ، مراكز راهداري ، شهرداري و يا دهياري اقدام نموده و تا پايان رسيدگي به تصادف و برقراري ايمني تردد د رمحل وقوع ، سانحه را مديريت مي نمايد .
تبصره : نحوه همكاري و وظيفه دستگاه هاي ياد شده و همچنين اعمال مديريت از سوي كارشناس تصادف ، برابر دستورالعملي خواهد بود كه به تصويب كميسيون ايمني راه هاي كشور مي رسد .
ماده 89- هر گاه تصادف فقط منجر به خسارت مالي شود به نحوي كه امكان حركت از وسيله نقليه سلب نشده باشد ، رانندگان موظفند بلافاصله وسيله نقليه را براي رسيدگي و بازديد كارشناس تصادفات در محل حادثه ،به كنار راه منتقل كند تا موجب سد معبر نگردد .
ماده 90- در نقاطي كه كارشناس راهنمايي ورانندگي و يا پليس راه وجود ندارد و يا حضور به هنگام آنان مقدور نباشد مسئولان امر ميتوانند از نظرات مستدل حداقل سه نفر از رانندگان پايه يكم و يا پايه (ت) استفاده نمايند .
ماده 91- رانندگان وسايل نقليه هنگام تصادف منجر به جرح يا فوت موكلفند نام و نشاني صحيح و مشخصات گواهي نامه رانندگي وسيله نقليه خود را به ماموران انتظامي اعلام دارند و در صورت درخواست مدارك قانوني اعم از گواهي نامه ، كارت شناسايي خودرو و بيمه نامه از سوي ماموران مربوط ، اين مدارك را به آنان تسليم نمايند .
ماده 92- رانندگاني كه با وسيله نقليه متوقفي كه سرنشين ندارد تصادف مي نمايند نبايد محل وقوع تصادف را ترك كنند و در صورت مراجعه نكردن راننده و يا مالك آن ،بايد صاحي يا راننده وسيله نقليه و يا ماموران راهنمايي و رانندگي و يا پليس راه را از هويت و نشاني كامل خود آگاه سازد و درصورت دسترسي نداشتن به ايشان ، نام و نام خانوادگي و نشاني دقيق خويش و شماره و مشخصات ديگر وسيله نقليه خود را بر روي كاغذي نوشته و در محلي قابل ديدن بر روي وسيله نقليه متوقف ،الصاق نمايند .
ماده 93- رانندگاني كه با حيوانات ، اشياء تاسيسات و مانند آنها تصادف وايجاد خسارت مينمايند ، بايد به منظور جلوگيري از بسته شدن راه و پيشگيري از بروز احتمالي ديگر ، در صورت امكان حيوان مرده يا مصدوم و همچنين، اشيا باقيمانده در محل تصادف را از سطح سواره رو بيرون برده و موظفند صاحبان و مالكان آنها يا ماموران راهنمايي ورانندگي و يا پليس راه را از وقوع تصادف آگاه نمايند .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ماده 94- هر گاه راننده وسيله نقليه در اثر تصادف توانايي اجراي مقررات مندرج در مواد (92) و (93) اسن آيين نامه را نداشته باشد موظف است در اولين فرصت مراتب را به ماموران مربوط اعلام دارد . اگر مالك وسيله نقليه فردي غير از راننده باشد پس از آگاهي از واقعه و در صورتي كه راننده مراتب را به ماموران اطلاع نداده باشد ، مالك موظف است در اسرع وقت ماموران مربوط را از واقعه
آگاه سازد .
ماده 95- تعمير گاه ها و توقفگاه ها موظفند ظرف 24 ساعت پس از ديدن وسيله نقليه اي كه آثار تصادف يا جاي گلوله در آن وجود دارد مراتب را با ذكر مشخصات وسيله نقليه و در صورت امكان با ذكر نام ونشاني راننده به واحد انتظامي محل اعلام دارند .

فصل هشتم = علائم راهنمايي و رانندگي (ماده 96 تا 100)

ماده 96 ـ علايم راهنمايي ورانندگي مانند انواع چراغ ها ، تابلو ها ، خط كشي ها ، نوشته ها ، ترسيم ها و نيز علايم تعيين سمت عبور كه بايد روي راه ها كشيده شود ، بر اساس قانون الحاق ايران به كنوانسيون عبور و مرور در جاده ها و كنوانسيون مربوط به علايم راه ها مصوب 1354، تهيه شده اند و همچنين رنگ زمينه و شكل علايم و تابلوها ، مطابق نمونه هاي (پيوست شماره 4) اين آئين نامه است .
ماده 97 ـ تشخيص ، انتخاب ، تهيه ، جانمايي ، نصب ، ترسيم و نگهداري علايم عمودي و وافقي راهنمايي ورانندگي در شهرها بر اساس دستورالعملي خواهد بود كه به پيشنهاد شوراي عالي هماهنگي ترافيك شهرهاي كشور به تصويب وزير كشور مي رسد و در جاده ها به عهده وزارت راه وترابري مي باشد. در مواقع اضطراري راهنمايي ورانندگي و پليس راه ميتوانند خود اقدام به انتخاب نوع علايم و محل استفاده و در صورت لزوم تهيه و نصب آنها به طور موقت نموده و مراتب را بر حسب مورد ، به شهرداري و يا وزارت راه و ترابري اعلام نمايند .
تبصره ـ مفاهيم رنگ و شكل علايم و تابلوها و چگونگي رفتار رانندگان پس از ديدن آنها ، كه در كتاب هاي آموزشي بايد ارائه شود، از سوي كار گروهي متشكل از نمايندگان وزارت كشور ، وزارت راه وترابري وراهنمايي و رانندگي تهيه و همراه اين آئين نامه براي اطلاع عمومي در ختيار مراجع صلاحيت دار و با همكاري شوراهاي اسلامي شهرها در اختيار عموم مردم قرار مي گيرد .
ماده 98 ـ رانندگان تمام وسايل نقليه و اشخاص اعم از پياده يا سوار بر حيوانات و يا اشخاصي كه مسئول هدايت انفرادي و يا دسته جمعي پيادگان و يا حيوانات در راه ها مي باشند موظفند از علايم و مقررات مربوط تبعيت نمايند ، مگر اين كه ماموران راهنمايي ورانندگي و پليس راه به دلايلي رعايت نكردن آنها در محل ، مجاز اعلام كنند .
ماده 99 ـ كنترل و تنظيم عبور و مرور ممكن است به وسيله چراغ ها يا خط كشي يا تابلوها ، نوشته ها وترسيم ها ، يا ماموران راهنمايي ورانندگي و پليس راه و يا به هر وسيله ديگري كه برحسب مورد لازم باشد ، به عمل آيد . در هر حال، فرمان پليس راهنما كه ممكن است مغاير با پيام علايم يا مقررات در محل باشد مقدم خواهد بود .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ماده 100 ـ دردو طرف عقب وسايل نقليه طويل بايد دو عدد علامت نشان دهنده وسيله نقليه طويل (مستطيل زرد يا سفيد رنگ كه داراي حاشيه قرمزاست) الصاق گردد تا رانندگان وسايل نقليه پشت سر را از طويل بودن آنها آگاه گرداند .

ماده 101 ـ در محل هايي كه عبور و مرور به وسيله چراغ راهنمايي ورانندگي كنترل مي شود ، رنگ هاي زير براي مقاصدي كه معين شده است به كار ميرود :

الف ـ چراغ سبز براي حركت ـ رانندگان وسايل نقليه اي كه با چراغ سبز روبرو مي شوند حق عبور يا گردش دارند ، مگر آنكه گردش به وسيله علامت ديگري ممنوع شده باشد .در هر حال وسايل نقليه در حال گردش، بايد حق تقدم عبور وسايل نقليه اي را كه در مسير مجاز خود مستقيم مي روند و حق تقدم پيادگاني را كه از گذرگاه پياده در حركتند رعايت نمايند .با وجود اين اگر ترافيك در جهتي كه آنها در حال پيش رفتن هستند آنچنان متراكم باشد كه چنانچه وارد تقاطع گردند با تغيير و تبديل بعدي رنگ چراغ نتوانند از آن خارج شوند ، چراغ سبز در تقاطع ، رانندگان را براي ادامه حركت مجاز نخواهد ساخت .

ب ـ چراغ زرد براي احتياط ـ رانندگان وسايل نقليه اي كه با اين چراغ روبه رو مي گردند نبايد از خط ايست يا از تراز چراغ راهنمايي ورانندگي عبور كنند ، مگر آنكه آنچنان به خط ايست تقاطع و يا چراغ راهنمايي و رانندگي نزديك شده باشند كه پيش از عبور از خط ايست يا از تراز چراغ راهنمايي ورانندگي نتوانند به آساني توقف نمايند .در هر حال در صورت ورود قبلي به تقاطع موظفند به حركت خود ادامه داده و با رعايت مقررات ديگر از تقاطع يا گذرگاه عبور كنند .

پ ـ چراغ قرمز براي ايست ـ رانندگان وسايل نقليه اي كه باچراغ قرمز برخورد ميكنند بايد پيش از خط ويژه ايست ، توقف كامل نمايند و در صورت نبودن خط ايست در فاصله 5 متري چراغ راهنمايي ورانندگي بايستند و تا روشن شدن چراغ سبز و تخليه تقاطع از وسايل نقليه منتظر بمانند .

ت ـچراغ چشمك زن زرد براي عبور با احتياط ـ رانندگان وسايل نقليه مكلفند با ديدن اين چراغ از تقاطع و گذرگاه پياده با احتياط و سرعت كم عبور نمايند .

ث ـ چراغ چشمك زن قرمز براي ايست و عبور ـ رانندگان وسايل نقليه در صورت برخورد با اين چراغ نبايد از خط ايست و يا در صورت نبودن خط ايست از تراز چراغ راهنمايي ورانندگي فراتر روند و بايد توقف نموده و پس از اطمينان از نبودن خطر تصادف ، حركت و عبور نمايند . همين اقدامات هنگام ديدن تابلوي ايست بايد انجام شود .

ماده 102- در تقاطع هايي كه مسير جداگانه گردش به راست به وسيله جدول يا خط كشي تعبيه نشده است ، در هنگامي كه چراغ راهنمايي و رانندگي قرمز است ، رانندگاني كه قصد گردش به راست داشته باشند در صورت نصب تابلوي ويژه اي كه گردش به راست را مجاز اعلام مي نمايد ، مي توانند از منتهي اليه سمت راست و با رعايت احتياط و حق تقدم عبور وسايل نقليه و پيادگاني كه با چراغ سبز در حال عبور مي باشند ، وارد راه مجاور سمت راست شوند .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ماده 103ـ در چراغ هايي كه به عنوان چراغ راهنماي عابر پياده مورد استفاده قرار مي گيرند ، رنگ ها داراي معاني زير است :

چراغ سبز : پيادگان مجاز به عبور از عرض راه ميباشند .

چراغ قرمز : عبور پيادگان از عرض راه ممنوع است .

ماده 104- هدايت و كنترل ترافيك از سوي ماموران صلاحيت دار با فرمان هاي زير انجام مي گيرد :

الف : بلند كردن دست به طور عمودي ـ مفهوم اين حركت براي تمام استفاده كنندگان از راه به معناي (توجه توقف) خواهد بود . اما، رانندگاني كه توقف وسايل نقليه آنها ايمني كافي ندارند مستثني هستند . اين علامت ، رانندگاني را كه پيشتر وارد محوطه تقاطع شده اند ملزم به توقف نمي سازد .

ب : بلند كردن دست يا دست هاي مامور به دو طرف و به طور افقي ـ مفهوم اين حركت براي كليه استفاده كنندگان از راه كه جهت حركت آنها در امتداد جهت نشان داده شده با دست يا دست هاي مامور صلاحيت دار ميباشد ، به معناي ايست خواهد بود ممكن است مامور پس از دادن اين علامت دست يا دست هاي خود را پايين بياورد . اين حركت نيز براي رانندگاني كه در سمت جلو و عقب مامور قرار دارند به منزله علامت ايست ميباشد .

ماده 105 ـ درخيابان ها و يا تقاطع هايي كه سطح آنها به شكل شطرنجي و به رنگ زرد و سياه نقاشي شده ، هنگامي كه تراكم خودروها زياد است و امكان تخليه به هنگام تقاطع وجود ندارد ، رانندگان موظفند پيش از محل نقاشي شده متوقف شوند و مسير حركت ديگر خودروها را باز نگه دارند .

ماده 106 ـ نصب آگهي يا علامت يا تابلو يا وسايلي كه داراي شباهت با علايم و يا تابلوهاي راهنمايي و رانندگي باشد يا ازآنها تقليد شود و يا منظور از آن هدايت و كنترل وسايل نقليه باشد و يا به طريقي باعث جلوگيري از ديدن علايم و تابلوهاي راهنمايي ورانندگي گردد و همچنين، نصب چراغ هاي رنگي تبليغاتي در كنار چراغ هاي راهنمايي ورانندگي به طوري كه موجب اشتباه رانندگان گردد ممنوع است مقامات صلاحيت دار ميتوانند در صورت ديدن چنين اشيايي براي رفع آنها اقدام نمايند .

تبصره 1 ـ ممكن است از طرف موسسات يا اشخاص با اجازه مراجع صلاحيت دار علايمي براي هدايت مراجعه كنندگان به مكان هاي اطراف راه نصب گردد ، مشروط به اين كه تابلوها مانع ديدن تابلوهاي راهنمايي و رانندگي نشوند و ايمني راه را به خطر نيندازند .

تبصره 2 ـ ضوابط و چگونگي تهيه ، نصب و يا الصاق آگهي هاي تبليغاتي و تابلوهاي هدايت به مكان ها در شهر ها و جاده ها ، بر حسب مورد ، به وسيله شوراي عالي هماهنگي ترافيك شهرهاي كشور در شهرها و وزارت راه و ترابري در جاده ها تعيين خواهد شد.

ماده 107- هيچكس حق ندارد بدون اجازه راهنمايي و رانندگي و پليس راه در علايم راهنمايي ورانندگي و ديگر وسايل تنظيم عبور و مرور وسايل نقليه تغييراتي بدهد و يا در متن آن تصرفاتي نمايد ، مگر اشخاصي كه در دستورالعمل هاي موضوع ماده (97) اين آئين نامه مشخص شده اند .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ماده 108- رانندگاني كه قصد گردش به راست يا به چپ يا توقف يا تغيير مسير را دارند مكلفند از فاصله حدودي 100 متر به محل گردش يا توقف به وسيله چراغ راهنما به ترتيب زير علامت دهند :

الف : براي گردش به راست ، چراغ راهنمايي سمت راست وسيله نقليه را روشن كنند .

ب : براي گردش به چپ ، چراغ راهنماي سمت چپ را روشن نمايند .

پ : براي توقف ، چراغ راهنماي سمت راست را روشن نمايند .

ت : براي تغيير مسير و يا تغيير خط حركت ، در فاصله مناسب ، چراغ راهنمايي سمت راست يا چپ را برحسب مورد ، روشن كنند .

ماده 109- رانندگان وسايل نقليه موتوري كه چراغ راهنما نداشته و همچنين، وسايل نقليه غير موتوري و موتورسيكلت ها و دوچرخه ها بايد با دست به شرح زير علامت بدهند :

الف : براي گردش يا تغيير مسير به راست ، دست چپ را به طرف بالا نگهدارند .

ب : براي گردش يا تغيير مسير به سمت چپ ، دست چپ را به طور افقي نگهدارند .

پ : براي توقف ، دست چپ را به طرف پايين نگهدارند .

ت : براي كاستن سرعت ، دست چپ را به طور افقي از بالا به پايين به طور متناوب حركت دهند .

ماده 110- علايم آگاه سازي (اخبار) و همچنين علايم لازم براي سبقت به شرح زير ميباشد :

الف : در روز بوق كوتاه

ب: در شب چند بار تبديل و تعويض نور چراغ بالا و پايين

پ : هنگام سبقت گرفتن اعم از اين كه روز باشد يا شب ، براي جلب توجه وسايل نقليه پشت سر ، استفاده از چراغ راهنما ضروري است .

ماده 111ـ وسايل نقليه امدادي ، بازرسي ، انتظامي ، سازمان هاي خدمات رساني ومدارس بايد داراي دستگاه آگاه سازي شنيداري وديداري مندرج درماه (60) اين آيين نامه وتجهيزات ايمني باشند و روي بدنه وسيله نقليه هم عبارات وعلائم مشخص كننده نقش وپانصب نمايند .

ماده 112 ـ رانندگان وسايل نقليه كه مواد خطرناك حمل مي كنند بايد در دو طرف و عقب وسيله نقليه تابلويي كه روي آن كلمه (خطر) باحروف درشت وبه دو زبان فارسي وانگليسي وبه رنگ قرمز نوشته شده باشد نصب كنند. مسئولان شركت ها وموسسات حمل بار ورانندگان وسايل نقليه مكلفند مقررات خاص حمل مواد خطرناك رارعايت نمايند .

ماده 113ـ هرگاه وسيله نقليه اي شب دركنار و بيرون سطح راه توقف نمايد به طوري كه كناره وسيله نقليه متوقف مماس برحاشيه سواره رو باشد ونوركافي درآن محل براي تشخيص اشياء يااشخاص از فاصله 150متري وجود نداشته باشد ، راننده يامتصدي وسيله نقليه (اعم از اين كه درون وسيله نقليه باشد يا بيرون آن) مكلف است چراغ هاي كوچك جلو و خطرعقب وسيله نقليه راروشن نگهدارد . چنانچه چراغ كوچك خراب شده باشد ، چراغهاي بزرگ

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

را با نور پايين روشن سازد .
ماده 114 ـ هرگاه در راه ها خرابي ونقص پيش بيني نشده براي وسيله نقليه موتوري ايجاد شود ، راننده مكلف است آن را ازمسير عبور ومرور بيرون برده ودرمحل مناسبي كه موجب سد راه ومزاحمت براي وسايل نقليه ديگر وپيادگان نباشد متوقف سازد . دراين مورد ودر موارد ديگري كه وسيله ياد شده قادر به حركت نباشد وانتقال آن به محل مناسبي مقدور نگردد، درصورت نبودن نور كافي در راه بايد به منظور آگاه ساختن رانندگان ديگر، علائم ايمني به ترتيب زير درمحل قراردهد .
الف ـ در وسط راه چراغ الكتريكي ويا مشعل نوراني قرمز درفاصله هاي 70 متري جلو وعقب ويكي ديگر در پهلوي وسيله نقليه از كارافتاده بگذارد . درراه هايي كه به وسيله موانع فيزيكي مسير رفت و برگشت وسايل نقليه از هم جدا شده است قراردادن علائم مندرج درفوق درعقب و پهلوي وسايل متوقف كافي خواهد بود .
ب ـ هرگاه وسيله نقليه سرپيچ ياتپه اي از كاربيفتد علائم بايد درفاصله هاي مناسبي قرارداده شود تا رانندگان وسايل نقليه ديگر، از فاصله 200متري متوجه خطر شوند .
ماده115 ـ هرگاه وسيله نقليه موتوري در راه ها ازكاربيفتد وبه علت كافي بودن روشنايي محل احتياجي به استفاده از چراغ يامشعل نباشد، راننده بايد دروسط جاده مثلث هاي شبرنگ متساوي الاضلع داراي زمينه سفيد يا زرد با حاشيه قرمز از نوع علامت احتياط به ابعاد حداقل 30 سانتيمتر درفاصله 70 متري جلو وعقب آن به نحوي كه قابل ديدن باشد قراردهد .
ماده 116 ـ اگر وسيله نقليه حامل مواد خطرناك درساعات وشرايط مندرج درمواد (113) و (114) در راه هاازكاربيفتد ، راننده يامتصدي وسيله نقليه موظف است كه دروسط جاده چراغ هاي الكتريكي به رنگ قرمزباباتريدرفاصله هاي 70متري جلو وعقب وديگري دريهلوي وسيله ازكارافتاده بگذارد . استفاده از فانوس ياچراغ يا مشعل وهرگونه علامت آتش زا براي اين گونه وسايل نقليه ممنوع است .
ماده 117 ـ روي يدك وهرنوع وسيله نقليه اي كه وسيله نقليه ديگري آن را مي كشد بايد يك پرچم سفيد به ابعاد حداقل 50 سانتيمتري طوري نصب شود تا رانندگان ديگر از فاصله دور واز دوطرف جاده آن راببينند .
فصل نهم = مقررات رانندگي ـ بخش اول ـ مسير وجهت عبور (ماده 118 تا 125)

ماده118ـ رانندگان كليه وسايل نقليه موظفند ازخط عبور يا مسير عبوري سمت راست راه حركت نمايند ، مگر درموارد زير:
الف ـ هنگام سبقت گرفتن از وسيله نقليه جلو
ب ـ هنگامي كه سمت راست راه به هرعلتي بسته شده وامكان عبور نباشد
پ ـ هنگام گردش به چپ
ماده 119 ـ در راه هايي كه خط كشي شده ، وسايل نقليه بايد درمسير بين خطوط حركت كنند وازآن خارج نشوند

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ودرصورت نياز به خروج وتغيير خط حركت ، احتياط كامل را نموده و ابتدا با استفاده از چراغ راهنما و يا با دادن علامت ، رانندگان وسايل نقليه ديگر را از قصد خود آگاه سازند و سپس با رعايت حق تقدم عبور وسايل نقليه اي كه در خطوط كناري در حركت هستند وارد خط هاي عبور ديگر شوند، در راه هايي كه خط كشي ندارند، هرگونه تغيير مسيرحركت به چپ و راست ممنوع است ، مگر با رعايت احتياط و دادن علامت و رعايت حق تقدم عبور وسايل نقليه هم مسير و مجاور . همچنين، انحراف و تجاوز وسايل نقليه به مسير مقابل (مخالف) ممنوع است ، مگر در موارد سبقت مجاز و با رعايت ضوابط سبقت .

ماده 120ـ رانندگي دربخش وسط راه هايي كه به وسيله خط كشي ياعلائم ديگر به سه بخش تقسيم شده اند، به جز براي سبقت گرفتن ياگردش به چپ ، برحسب مورد بارعايت علائم و مقررات مربوط ، ممنوع است .

ماده 121 ـ در راه هايي كه به وسيله علائم ، مانند خط كشي هاي يك خط ممتد ويا دوخط ممتد ويا موانع فيزيكي به دوبخش تقسيم شده اند ، رانندگان موظفند از بخش راست راه حركت كنند وحق ندارند از روي آنها بگذرند ، دربرخي از بخش هاي راه كه يا خط از دو خط ممتد به خط بريده تبديل شده است ، **رانندگاني كه در سمت خط بريده در حركتند مجاز به سبقت گرفتن و يا گردش به چپ ، بر حسب مورد و با توجه به طول خط بريده و با رعايت مقررات بخش هاي سبقت و گردش ، مي باشند**.

ماده 122 ـ در راه هاي يك طرفه رانندگان وسيله نقليه بايد درجهت ومسير مجاز عبوركنند وحركت برخلاف مسير تعيين شده به هر شكل ممنوع است.

ماده 123 ـ در ميدان هايي كه به وسيله علائم ، مانند خط كشي ويامواني فيزيكي مشخص شده اند رانندگان وسايل نقليه موظفند از سمت راست آنها گردش نمايند و حركت در خلاف جهت تعيين شده ممنوع است ، مگر آنكه به وسيله علائم ديگر، عبور از سمت چپ مجاز اعلام شود.

ماده124 ـ در راه هايي كه عبور وسايل نقليه كند رو مجاز اعلام گرديده ، رانندگان اين گونه وسايل نقليه درهرحال مكلفند از اولين خط عبور سمت راست يا محل هايي كه براي عبور آنها تعيين شده حركت نمايند .

ماده125 ـ هنگامي كه وسيله نقليه اي از روبروي وسيله نقليه ديگري درجهت مخالف حركت مي كند، راننده هريك از انها بايستي تا حدامكان درطرف راست خود حركت نمايد و در صورت لزوم به حاشين بخش سواره رو درجهت حركت خود نزديك شود. اگر در انجام اين عمل مانع وجود داشته باشد و يا وسيله نقليه ديگري مانع حركت او شود، بايد ازسرعت خود كاسته و درصورت لزوم توقف نمايد تابه وسايل نقليه جهت مقابل اجازه عبور دهد.

فصل نهم = مقررات رانندگي ـ بخش دوم سرعت (ماده 126 تا 131)

ماده 126 ـ در را ه ها و مناطقي كه ميزان سرعت رانندگي به وسيله تابلو يا علايم ديگر راهنمايي ورانندگي معين نگرديده است ، سرعت مجاز براي رانندگان وسايل نقليه به قرار زير مي باشد :

اول : در شهر ها و مناطق مسكوني

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

الف : معابر شرياني درجه يك

1- آزاد راه ها حداقل 70 و حداكثر 125 كيلومتر در ساعت

2- بزرگراه ها حداكثر 100 كيلومتر در ساعت

ب : معابر شرياني درجه دو

1- خيابان هاي شرياني اصلي حداكثر 60 كيلومتر در ساعت

2- خيابان هاي شرياني فرعي حداكثر 50 كيلومتر در ساعت

پ : معابر محلي ـ در اين معابر و ميدان ها حداكثر 30 كيلومتر در ساعت

دوم ـ در راه هاي بيرون شهر و مناطق غير مسكوني

الف : آزادراه ها ـ حداقل 70 و حداكثر 125 كيلومتر در ساعت .

ب : بزرگراه ها ـ حداكثر 115 كيلومتر در ساعت

پ : جاده ها ـ روزها حداكثر 100 و شب ها حداكثر 90 كيلومتر در ساعت .

تبصره1 ـ تردد اتوبوس ، ميني بوس و انواع باركش ها به استثناء وانت ها در خط سوم (سرعت) آزاد راه هاي شهري و بين شهري ممنوع است .

تبصره 2 ـ حداكثر سرعت مجاز براي وسايل نقليه موتوري در هر يك از خط هاي عبوري آزاد راه ها با توجه به شرايط محل به وسيله علايم تعيين ميگردد .

تبصره 3 ـ تغييرات بعدي در ميزان سرعت هاي قيد شده در راه هاي بيرون شهر و مناطق غير مسكوني از سوي وزرت راه و ترابري تعيين واعلام ميگردد .

ماده 127- علاوه بر آزاد راه ها در محل هايي كه بر حسب ضرورت با نصب تابلو يا علايم ديگر حداقل سرعت نيز معين گرديده است ، رانندگي باسرعت كمتر از حداقل مجاز نخواهد بود .

ماده 128- رانندگان حق ندارند در راه ها آن قدر با سرعت كم حركت نمايند كه باعث كندي عبور و مرور يا نابساماني آن بشوند مگر آنكه براي پرهيز از خطر وتصادف ضروري باشد .

ماده 129- رانندگان وسايل نقليه موظفند در تقاطع هايي كه چراغ راهنمايي ورانندگي يا مامور راهنمايي ورانندگي يا تابلوي ايست وجود ندارد ، در سرپيچ ها ، جاده هاي تنگ و تپه ها و به طور كلي در محل هايي كه موانعي در مسير حركت آنان وجود داشته باشد و همچنين، هنگام بارندگي يا مه يا كولاك و مانند آنها از سرعت وسيله نقليه تا حدي كه برحسب مورد براي پرهيز از خطر يا تصادف ضرورت دارد ، بكاهند و با سرعت مطمئن حركت نمايند .

ماده 130- رانندگان وسايل نقليه هنگام عبور از معابر و گذرگاه هاي تنگ يا پرجمعيت و يا هنگامي كه بيشتر از 50 متر مقابل آنها ديده نمي شود ، مكلفند آهسته و با سرعت مطمئن حركت كنند و در صورت احتمال وقوع حادثه يا اخلال در نظم و مزاحمت براي پيادگان ،برحسب مورد ،حركت وسيله نقليه را كند يا آن را متوقف سازند .

ماده 131- رانندگي با انواع دوچرخه هاي موتور دار در شب با سرعتي بيش از 40 كيلومتر در ساعت مجاز نيست ،

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

مگر اين كه نور چراغ جلوي آنها براي تشخيص اشيا و انسان از فاصله 100 متري كافي باشد كه در اين صورت هم نمي توانند از حداكثر سرعت مقرر تجاوز نمايند .

ماده 132 ـ رانندگاني كه قصد سبقت گرفتن از وسايل نقليه اي را كه در جهت آنان حركت مي نمايند دارند ، در محل هاي مجاز و در صورت لزوم پس از روشن كردن چراغ راهنما و يا با دادن علامت لازم تنها از سمت چپ آنها سبقت گيرند و پس از سبقت و طي مسافت كافي ، بار ديگر با روشن كردن چراغ راهنما و يا با دادن علامت به طرف راست راه متوجه و در مسير قبلي خود قرار گيرند به نحوي كه راه وسيله نقليه اي كه از آن سبقت گرفته شده بسته نشود يا موجب تصادف نشود . **با وجود اين سبقت گرفتن از طرف راست وسيله نقليه اي كه در حال گردش به چپ مي باشد مجاز خواهد بود .**

ماده 133 ـ مسيري كه راننده مي خواهد براي سبقت گرفتن وارد آن شود بايد تا فاصله دور و مطمئني از طرف مقابل خالي از هر گونه وسيله نقليه بوده و تفاوت سرعت بين وسيله نقليه او و وسيله نقليه جلويي براي سبقت كافي باشد تا به اين ترتيب موجب به خطر انداختن خود و ترافيك سمت مقابل نشده باشد .

ماده 134- رانندگان وسايل نقليه اي كه از آنها سبقت گرفته مي شود بايد راه را براي وسيله نقليه اي كه در حال سبقت گرفتن است باز كنند و بر سرعت خود نيفزايند .

ماده 135- سبقت گرفتن در موارد زير ممنوع است :

الف : در سرپيچ هاي تند و سربالايي كه ميدان ديد راننده كم است .

ب : از 50 متر مانده به پيچ ها تا 50 متر پس از آن يا در تقاطع راه ها يا در تقاطع راه اهن ، مگر آنكه به وسيله علايم ، سبقت مجاز شناخته شده باشد .

پ : هنگامي كه روشنايي و ميدان ديد به هر علت كافي نباشد .

ت : سبقت از وسيله نقليه كه خود در حال سبقت گرفتن است ، مگر در راهي كه به دليل وجود سه خط عبور يا بيشتر ، اين عمل مجاز باشد .

ث : براي اتوبوس ها و كاميون ها در معابر شهري .

ج : از 100 متر مانده به ورودي تونل ها و پل ها تا انتهاي آنها ،مگر آنكه به وسيله علايم ،سبقت مجاز شناخته شده باشد .

چ : در نقاطي كه با نصب علايم ويژه سبقت گرفتن ممنوع اعلام شده باشد .

ح : هنگامي كه وسيله نقليه اي در فاصله اي نزديك و غير ايمن از روبرو در حال حركت مي باشد .

ماده 136 ـ رعايت مقررات مربوط به حق تقدم عبور براي همه اجباري است مگر در مواردي كه به موجب مقررات خاص يا علايم ويژه راهنمايي ورانندگي خلاف اين حكم داده شده باشد .

ماده137- حق تقدم عبور وسايل نقليه در تقاطع ها و ميدان هايي كه هيچگونه علامت و چراغ راهنمايي ورانندگي

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

وجود نداشته باشد به ترتيب زير است :
الف : در تقاطع هم عرض اگر دو وسيله نقليه اي كه روبروي يكديگر در حركتند بخواهند با هم وارد خيابان مجاور واحدي شوند ،حق تقدم عبور با وسيله اي است كه به سمت راست گردش ميكند .
ب: هر گاه دو يا چند وسيله نقليه از دو يا چند راه مختلف به تقاطع هم عرض برسند ، حق تقدم عبور با وسيله نقليه اي است كه در طرف راست وسيله نقليه ديگر قرار دارد .
پ : هنگام ورود به ميدان ها حق تقدم عبور با وسايل نقليه اي است كه در درون ميدان در حال حركت هستند .
ت : در سه راه ها حق تقدم عبور با وسيله نقليه اي است كه به طور مستقيم ودر سمت و مسير مجاز حركت مي كند حتي اگر عرض خياباني كه مسير آن است از عرض راه تلاقي كننده كمتر باشد .
ماده 138- ، در برخورد راه اصلي با راه فرعي حق تقدم با وسيله اي است كه از راه اصلي عبور مي كند . رانندگاني كه از راه فرعي وارد راه اصلي مي شوند بايد بيش از ورود به راه اصلي ، در صورت لزوم توقف نموده و پس از رعايت حق تقدم عبور وسايل نقليه اي كه در مسير مجاز خود در راه اصلي و با سرعت مجاز عبور مي كنند ، وارد اين راه بشوند .
ماده 139- رعايت مقررات ماده (138) براي وسيله نقليه اي كه از راه خصوصي يا شانه راه يا گاراژ يا كوچه يا تعميرگاه و مانند آنها به معابر عمومي وارد مي شود نيز لازم است .
ماده 140- وسيله نقليه اي كه در مسير مجاز در حال حركت است بر وسايل نقليه متوقفي كه در حال شروع حركت به جلو يا عقب ، گردش و يا دور زدن هستند حق تقدم عبور دارد .
ماده 141- در گذرگاه پياده كه چراغ راهنمايي و رانندگي نداشته باشد ، حق تقدم عبور با پيادگان است .
ماده 142- در خيابان يا در تقاطعي كه وسايل نقليه روبه روي يكديگر حركت مي كنند ، هر گاه وسيله اي بخواهد گردش به چپ كند حق تقدم با وسيله اي است كه مستقيم و در مسير مجاز عبور مي نمايد . در محل توقف (پارك)كنار خيابان حق تقدم با وسيله اي است كه ضمن حركت به عقب مشغول توقف يا پارك كردن است .
ماده 143- در راه هايي كه مسير حركت وسايل نقليه به علت وجود موانع ثابت اعم از از وسايل نقليه پارك شده ، مصالح ساختماني ، اشياء ، عمليات عمراني ، حفاري و خرابي راه بسته و يا براي عبور از مسير مجاز كافي نباشد ، حق تقدم عبور با وسايل نقليه اي است كه مسير عبور آنها باز يا سهم عبور بيشتري را دارا مي باشد .
ماده 144- در راه هاي كوهستاني يا راه هاي شيب دار با ويژگي هاي مشابه راه هاي كوهستاني كه درآنها عبور از كنار وسايل نقليه طرف مقابل غير ممكن و يا مشكل مي باشد راننده اي كه در جهت سرازيري در حركت است بايد به كنار راه رفته و به راننده اي كه در جهت سربالايي در حركت است تقدم عبور بدهد .
تبصره : در راه هاي مسطح كه دو طرف راه منتهي به كوه و پرتگاه ميباشد حق تقدم عبور با وسايل نقليه اي است كه در طرف پرتگاه قرار دارند .
ماده 145- در راه هاي مندرج در ماده (144) كه دركنارآن جاي توقف (پارك) يا شانه كافي وجود دارد به نحوي كه

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

راننده مي تواند بااستفاده از آن به كنار برود و با استفاده از آن عقب رفتن يكي از وسايل نقليه جلوگيري كند ، راننده واقع در جهت سربالايي بايد با استفاده از آن راننده واقع در جهت سرازيري اجازه عبور دهد چنانچه يكي از دو وسيله اي كه ميخواهند از كنار يكديگر عبور كنند ، به منظور امكان عبور ، مجبور به عقب رفتن بشود ، اين عمل را بايد وسيله اي كه در جهت سرازيري قرار دارد انجام دهد ، مگرآنكه به طور آشكار انجام آن از سوي راننده واقع در جهت سربالايي آسان تر باشد .

ماده 146 ـ راننده وسيله نقليه اي كه شب درحركت است و همچنين ، در هرمحل يازمان ديگري كه به علت نبودن نوركافي ناشي از ابري بودن هوا، وجود مه ، باران ، برف ، عبور از تونل ومانند آنها ديد كافي وجود ندارد، بايد چراغ هاي وسايل نقليه رابه ترتيب مقرردرمواد بعدي روشن نمايد .

ماده 147 ـ درخيابان ها وجاده هايي كه نوركافي وجود دارد بايد تنها از چراغ هاي جانبي جلو وعقب ودرصورت خرابي ناگهاني چراغ هاي جانبي جلو از چراغ عبور (نورپايين) استفاده شود.

ماده 148 ـ هنگامي كه چراغ ها بايد روشن باشند ، اگر چند وسيله نقليه متصل به هم حركت كنند ، روشن كردن چراغ هايي كه باتوجه به محل نصبشان پوشيده مي شوند ضرورت ندارد ولي درهرحال چراغ هاي جلوي وسيله اولي وچراغ هاي عقب وسيله آخري بايد روشن باشند .

ماده 149 ـ رانندگان وسايل نقليه موتوري موظفند كه درجاده ها از چراغ رانندگي (نوربالا) استفاده كنند تا بتوانند تمام اشياء و اشخاص را درفاصله دور ببينند، مگر درموارد زير كه بايد از چراغ عبور (نور پايين) استفاده نمايند :

الف ـ هنگام روبه روشدن باوسيله نقليه اي كه از جهت مخالف حركت مي كند، دراين صورت راننده بايد از فاصله حداقل 150متري از چراغ عبور(نورپايين) استفاده نمايد تا راننده طرف مقابل بتواند به راحتي وبدون خطر به راه خود ادامه دهد. درعين حال براي جلوگيري از تابش خيره كننده نور به چشم رانندگان ديگر، مي توان برحسب مورد از چراغ هاي كوچك ياچراغ هاي مه شكن استفاده نمود .

ب ـ هنگامي كه وسيله نقليه از فاصله نزديك عقب وسيله نقليه ديگري كه درحال حركت است عبورمي كند، مگر وقتي كه در حال سبقت گرفتن باشد .

ماده 150 ـ چراغ هاي جلو وسايل نقليه اي كه درشانه راه ها (به استثناي آزاد راه ها وبزرگراه ها) توقف مي نمايند باديدن حركت وسايل نقليه اي كه از مقابل درحركتند بايد خاموش شود وبراي تشخيص وجود وابعاد وسيله نقليه ، چراغ هاي كوچك وجانبي را روشن نمايند .

ماده 151 ـ استفاده از چراغ هاي چشمك زن ورنگارنگ در وسايل نقليه ممنوع است ، مگر درمواردي كه به موجب اين آيين نامه مجاز باشد .

ماده 152 ـ قواعد گردش در تقاطع ها به شرح زيراست :

الف : براي گردش به راست بايد با توجه به سرعت و جهت و موقعيت وسايل نقليه اي كه در جلو و عقب حركت مي كنند با فاصله كافي و مناسب و با استفاده از چراغ راهنما و يا با دادن علامت ، وارد خط عبور سمت راست شده و

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

به طور كامل از كنار تقاطع بگذرند .
ب : براي گردش به چپ بايد با توجه به سرعت و جهت و موقعيت وسايل نقليه اي كه در جلو و عقب حركت مي كنند از فاصله كافي و مناسب چراغ راهنما استفاده نموده و يا با دادن علامت وارد مسير مجاز سمت چپ شده به طوري كه پس از ورود به تقاطع ، وسيله نقليه در حدود مركز تقاطع قرار گيرد سپس با رعايت حق تقدم عبور وسايل نقليه اي كه مستقيم و در مسير و محل مجاز در حركتند با حداقل سرعت به چپ گردش نمايد به نحوي كه پس از ورود به خيابان مورد نظر در مجاورت محور وسط آن خيابان قرار گيرد .
پ : براي گردش به چپ در راه هاي بيرون شهر كه منحصر به دو خط عبور رفت و برگشت بوده و مانع فيزيكي وسط جاده وجود نداشته باشد رانندگان وسايل نقليه موظفند وسيله نقليه را در شانه راه و در صورت نبودن آن ، در منتهي اليه سمت راست راه متوقف نموده و سپس با توجه به سرعت و جهت و موقعيت وسايل نقليه اي كه به طور مستقيم در حال حركت مي باشند و با استفاده از چراغ راهنما و يا با دادن علامت اقدام به گردش نمايند .
ماده 153 – در راه هاي يك طرفه براي گردش به چپ ، رانندگان موظفند وسيله نقليه را به منتهي اليه طرف چپ خيابان هدايت و سپس به چپ گردش كنند .
ماده 154 – دور زدن در فاصله 150 متري پيچ ها و سربالايي ها و تونل ها كه ميدان ديد كافي نيست و همچنين از روي خط پر يا ممتد (يك خطه ممتد يا دو خطه ممتد)ممنوع است .
ماده 155- به عقب راندن وسيله نقليه در آزاد راه ها و بزرگراه ها و ورودي و خروجي آنها ممنوع ميباشد . در راه هاي ديگر به هنگام ضرورت ، با احتياط كامل براي پرهيز از وقوع هر گونه حادثه و بسته شدن راه عبور وسايل ديگر ، مجاز است .
ماده 156- درتقاطع هايي كه با ترسيم جهت نما بر سطح آنها مسير حركت مشخص شده ، رانندگان موظفند تنها در همان جهت ترسيم شده بر سطح تقاطع به حركت خود ادامه دهند .در معابري كه با ترسيم جهت نما بر سطح آن مسير حركت مشخص شده ، رانندگان تا حد امكان مسير مشخص شده بر سطح معبر را دنبال ميكنند ، مگر اينكه قصد تغيير خط يا توقف يا گردش داشته باشند كه در اين صورت با رعايت كامل مقررات ، از مسير مشخص شده خارج مي شوند .
ماده 157 ـ رانندگان تاكسي هاي خطي وبيسيم دار هنگامي كه مسافرندارند بايد درايستگاه هاي تعيين توقف كنند .
ماده 158 ـ تمامي رانندگان وسايل نقليه براي سواروپياده كردن مسافران ويا سرنشنيان خود بايد فقط درمحل هاي مجاز ويا در منتهي الهي سمت راست سواره رو توقف نمايند .
تبصره ـ سوار ويا پياده كردن مسافران وسايل نقليه عمومي بين شهري درصورت وجود پايانه مسافربري درشهر، تنها در پايانه ياد شده مجاز است.

ماده 159ـ هرگونه توقف كوتاه يا طولاني وسايل نقليه درخط هاي عبور يامسير وسايل نقليه وپيادگان وهمچنين

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

توقف وسايل نقليه درحاشيه راه ها براي عرضه وخريد وفروش كالاكه موجب تجمع اشخاص ويا وسايل نقليه درمحل يا انحراف ديد و ياكاهش توجه رانندگان از رانندگي واحتمال وقوع تصادف گردد ممنوع است . رانندگان وسايل نقليه درصورت توقف اضطراري كه امكان انتقال وسيله نقليه به بيرون خط و يامسيرعبوري وجود نداشته باشد، موظفند بانصب علائم ، از فاصله 70 متري رانندگان وسايل نقليه ديگر وپيادگان را آگاه سازند .

ماده 160 ـ هيچ راننده اي مجاز نيست وسيله نقليه اي راكه موتورآن روشن است حتي درمحل مجازمتوقف سازد وخود ازآن پياده و دور گردد. درمعابر شيب دار پس از توقف ، رانندگان بايد چرخ هاي جلو وسيله نقليه رابه سمت كناره راه بپيچانند وسپس بارعايت ديگر نكات ايمني ، موتور راخاموش وپياده شوند، مگر در راه هايي كه كناره آنها منتهي به پرتگاه باشد .

ماده 161 ـ رانندگان وسايل نقليه درموارد زير موظفند به ترتيبي كه مقرر مي شود توقف نمايند :

الف ـ هنگام برخورد باوسايل نقليه امدادي كه دستگاه هاي آگاه سازي شنيداري يا ديداري خود را به كار اندخته باشند تاحدامكان وسيله نقليه را در مسيرمجاز خود به سمت راست راه هدايت وراه رابراي آنها بازكنند ودرصورت لزوم تاگذشتن وسايل نقليه امدادي متوقف شوند .

ب ـ پيش از ورود به تقاطعي كه علايم يا مامور راهنمايي ورانندگي ندارند، بايد بايستند وسپس با احتياط كامل از تقاطع بگذرند .

پ ـ پيش از رسيدن به گذرگاه پياده ودرصورت حضور ياعبور اشخاص بايد وسيله نقليه خود را متوقف سازند و همچنين با دادن علامت رانندگان پشت سر رانيز به توقف دعوت نمايند تا پيادگان با آرامش عبوركنند .

ت ـ هنگام برخورد با اتومبيل هاي مدارس كه براي سوار وپياده كردن دانش آموزان درحال توقف مي باشند، توقف نمايند تادانش آموزان با ايمني كامل از عرض راه عبوركنند .

ث ـ درتقاطع هاي همسطح راه آهن ويا راه آهن شهري ، هنگامي كه علايم الكتريكي يامكانيكي ياپرچم قرمز ياسوت قطار نزديك شدن آن را اعلام مي دارد يا دروازه عبوربسته شده يادرحال بازوبسته شدن است ويا مسيرعبوري از روي ريل متراكم باشد، بايد لااقل در5 متري علامت يا دروازه توقف كامل كنند تاقطار بگذرد وتقاطع براي عبور آزاد گردد .

تبصره 1ـ حركت در پوشش وسايل نقليه امدادي براي وسايل نقليه ديگر ممنوع است .

تبصره 2 ـ درمعابر متقاطع باراه آهن ، حسب مورد، شهرداري ها ياوزارت راه وترابري موظف به ايجاد گذرگاه غيرهمسطح مي باشند .

ماده162 ـ رانندگان وسايل نقليه موتوري به ويژه اتومبيل هاي مدارس و و سايل نقليه اي كه حامل مواد خطرناك مي باشند، درمحل تقاطع راه آهن هرچند علامتي وجود نداشته باشد بايد به طور كامل توقف كنند و پس از اطمينان از بي خطربودن معبر، ازتقاطع بگذرند . درهرحال هنگام عبوراز روي ريل ها ، مجاز به تعويض دنده نمي باشند .

ماده 163 ـ ايستادن يا توقف وسايل نقليه در محل هاي زير ممنوع است :

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

الف : پياده روو گذرگاه پياده

ب: مقابل ورودي خيابان ها و جاده ها و كوچه ها يا ورودي و خروجي اتومبيل رو ساختمان ها .

پ : داخل تقاطع .

ت : در فاصله 15 متري ميدان يا تقاطع يا سه راه ها يا تقاطع راه آهن .

ث : در فاصله 15 متري شيرهاي آب آتش نشاني و شيرهاي آب نصب شده در راه ها .

ج : در فاصله 15 متري اطراف چراغ هاي راهنمايي ورانندگي و يا محل هايي كه توقف وسايل نقليه مانع ديد علايم راهنمايي ورانندگي بشود .

چ : از ابتدا تا انتها پيچ ها .

ح : در فاصله 15 متري ورودي و خروجي مراكز آتش نشاني ، پليس و بيمارستانها و فوريت هاي پزشكي .

خ : كنار وسايل نقليه ي كه خود متوقف ميباشند (توقف دوبله).

د : روي پل ها و درون تونل ها و معابر در ارتفاع .

ذ : در خيابان هايي كه پياده رو آن قابل عبور نبوده و پيادگان مجبورند از بخشي از سواره رو عبور كنند .

ر : در ايستگاه هاي وسايل نقليه همگاني وحريم آنها با علايم راهنمايي و رانندگي مشخص است .

ز: در محل هايي كه علايم راهنمايي ورانندگي مانند تابلوهاي توقف ممنوع و يا ايستادن ممنوع و يا خط كشي هاي شطرنجي در سطح تقاطع و يا معابر نيز دلالت بر ممنوعيت توقف نمايد .

ژ : در هر نقطه ا زمعابر در حال تعمير ، شستشو و تعويض روغن و نيز در طول مسير هاي ويژه اتوبوس و دوچرخه و همچنين در طول مسير و خطاي عبور آزاد راه ها

س :در جاهايي كه دستگاه توقف سنج (پاركومتر)نصب شده و يا توقف با كارت پارك يا انواع ديگر تجهيزات توقف سنج با علايم مشخص كننده مجاز ميباشد ،به علت پرداخت نكردن هزينه توقف و يا نداشتن كارت پارك مجاز و يا پايان زمان توقف .

تبصره : مراجع مسئول موظفند هنگام استفاده از پاركومتر ، كارت پارك ومشابه آنها و همچنين، در محل هايي كه تابلوهاي ايستادن ممنوع ، توقف ممنوع ،و حمل با جرثقيل و مانندآن نصب مي نمايند ، به وسيله تابلو مستطيل شكلي در زير تابلوهاي ياد شده زمان هاي ممنوعيت توقف و حمل با جرثقيل را اعلان كنند .

بخش هشتم – مقررات اختصاصي موتورسيكلت و دو چرخه

ماده 164- رانندگان و سرنشينان هر نوع موتورسيكلت و دوچرخه موتوردار بايد به كلاه ايمني مجهز باشند و در طول حركت ازآن استفاده نمايند .

ماده 165- رانندگان موتورسيكلت نبايد در يك خط عبور به موازات و در كنار خودروها حركت كنند .

ماده 166- رانندگان موتورسيكلت بايد هنگام رانندگي تنها روي زين موتورسيكلت بنشينند و حق ندارند شخص ديگري رابر ترك سوار كنند ، مگر آنكه در ترك نيز يك زين كامل برابر استاندارد ساخت موتورسيكلت نصب شده يا

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

موتورسيكلت داراي يدك پهلو (ساید کار) باشد .
ماده 167- عبور موتورسيكلت و موتور گازي و دوچرخه سوار از پياده رور و وسط دستجات ، بازار و نقاط شلوغ ممنوع است .
ماده 168- موتورسيكلت سواران و دوچرخه سواران حق ندارند هنگام رانندگي بار نامتعارف و اشياي ديگري حمل كنند يا حركت نمايشي يا اعمالي انجام دهند كه نيازمند برداشتن دست هاي آنان از روي فرمان باشد .
ماده 169- راندن موتورسيكلت ، موتور گازي و دوچرخه هنگام لغزنده بودن راه ها ممنوع است .
ماده 170- رانندگي با دوچرخه فاقد زين ممنوع است .
ماده 171- دوتركه سوار كردن اشخاص روي دوچرخه ممنوع است ، مگر آنكه زين اضافي استاندارد براي كار داشته باشد .
ماده 172- دوچرخه سواران مكلفند :
الف : هنگام حركت به طور كامل از طرف راست راه عبور نمايند و براي گذشتن از وسايل نقليه اي كه در كنار راه توقف كرده اند منتهاي احتياط را به عمل آورند .
ب : در صورت زياد بودن تعداد دوچرخه سواران ، بايد در يك رديف حركت كنند ، مگر آنكه معبر ويژه اي بر آنها اختصاص داده شده باشد در اين صورت حق ندارند بيرون معبر ويژه عبور و مرور نمايند

فصل دهم = مقررات مختلف (ماده 173 تا 181)

ماده 173 ـ رانندگان وسايل نقليه اي كه درپشت سر وسيله نقليه ديگر حركت مي كنند، موظفند فاصله مناسبي رابراي جلوگيري از تصادف حفظ كنند . چگونگي رعايت فاصله مناسب به وسيله متن هاي آموزشي تهيه شده وبا روش قاعده دوثانيه ازطريق كتاب هاي آموزشي موضوع تبصره ماده (97) اين آيين نامه ، به درخواست كنندگان گواهي نامه آموزش داده مي شود .
ماده 174 ـ كاميون هاي بزرگ ووسايل نقليه ديگري كه داراي يدك هاي طويل هستند وهمچنين وسايل نقليه اي كه به صورت كاروان ودسته جمعي دريك ستون درجاده ها حركت مي كنند، هنگام عبور بايد فاصله بيشتري باوسايل نقليه جلوي خود داشته باشند به طوري كه وسيله نقليه ديگري كه از آنها سبقت مي گيرد، بتواند پس از سبقت باردیگردرجلوآنها وارد مسير مجاز عبورخود شوند.
ماده 175 ـ سوار كردن بيش از ظرفيت مجاز تعيين شده در وسيله نقليه و همچنين گذاشتن بار يا اشياء ديگر درقسمت جلو يا عقب آن اعم از درون يا بيرون كه مانع ديد راننده گردد ممنوع است .
ماده176 ـ رانندگان وسايل نقليه سنگين هنگام عبور ازجاده هاي كم عرض و باريك ياعقب راندن ، بايد يك نفر كمك راننده براي پرهيز از هرگونه خطري همراه داشته باشند .
ماده 177ـ حركت بادنده خلاص درسرازيري ها ممنوع است .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ماده 178ـ وسايل نقليه نبايد از روي لوله هاي آب آتش نشاني كه براي خاموش كردن آتش در خيابان قرارگرفته اند، عبور نمايند، مگر بااجازه متصديان آتش نشاني .

ماده 179ـ رانندگان تاكسي ها ووسايل نقليه مسافربري موظفند موارد زير رارعايت نمايند :

الف ـ سوارکردن مسافر باداشتن مسافرقبلي درتاكسي هاي تلفني ، بي سيم ويا موسسات و ياشركت هاي تاكسي راني دربست ، ممنوع است .

ب ـ رانندگان تاكسي ها موظفند پس ازسوارشدن مسافروهنگام شروع به حركت ، تاكسيمتر را به كاراندازند . درصورت نداشتن ياخرابي تاكسيمتر حق كاركردن ندارند، مگر درنقاطي كه شهرداري نصب تاكسيمتر راضروري اعلام نكرده باشد .

پ ـ رانندگان وسايل نقليه عمومي ديگر كه دربست كرايه داده مي شوند نبايد بدون رضايت كرايه كننده شخص ديگري راسوارکنند.

ت ـ خودداري از بردن مسافر براي وسايل نقليه عمومي وهمچنين نرساندن مسافر به مقصد ممنوع است ، مگر اينكه براساس ضوابط مربوط خارج از خدمت (سرويس) باشند .

ث ـ رانندگان وسايل نقليه عمومي وكمك رانندگان آنها نبايد بامسافران با خشونت وبي احترامي رفتارنمايند.

ماده 180ـ رانندگان حق ندارند ضمن رانندگي ، دخانيات استعمال نمايند ياخوراكي يا آشاميدني ميل كنند واستفاده از هرگونه وسايل وتجهيزات مانند تلفن همراه كه باعث انحراف ذهني ورفتاري راننده گردد ممنوع است . رانندگان موظفند درهرحال به طوركامل به جلوتوجه داشته باشند .

ماده 181ـ رانندگي براي كسي كه نوشابه الكلي يامواد مخدر وداروهاي خواب آور مصرف كرده تا رفع كامل آثار آن ممنوع است .

تبصره ـ درمواردي كه ماموران راهنمايي ورانندگي وپليس راه به وجود حالت مستي ويا حالت غيرعادي ناشي از مصرف مواد ياد شده به راننده اي ظنين شوند، موظفند وسيله نقليه رامتوقف ساخته وبلافاصله ميزان الكل خون راننده ومانند آن را ازطريق آزمايش هاي لازم تعيين و از رانندگي وي جلوگيري نموده ومتخلف را براي تعيين تكليف به مراجع مربوط معرفي نمايند.

ماده 182 ـ سوار كردن اشخاص آلوده به كثافات در وسايل نقليه عمومي مسافر بري مجاز نيست .

ماده 183- راننده موظف است هنگام رانندگي ، گواهي نامه رانندگي خويش ، بيمه نامه شخص ثالث خودرو و كارت شناسايي خودرو را همراه داشته باشد و در صورت درخواست ماموران راهنمايي ورانندگي و يا پليس راه ، آنها را تسليم نمايد . مامور موظف است پس از ملاحظه و بررسي مدارك آنها را بازگرداند ، مگر در مواردي كه به موجب قانون يا آئين نامه ، اخذ گواهي نامه به منظور درج تخلف در آن ضرورت داشته باشد در اين صورت در برابر دادن رسيد ، گواهي نامه اخذ ميگردد .

ماده 184 – استفاده از بوق هاي شيپوري ، سوت بلبلي و به طور كلي هر نوع وسيله آگاه سازي صوتي با صداي

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ناهنجار و غير عادي در مناطق مسكوني و همچنين، زدن بوق ممتد يا غير ضروري يا مكرر ويا زدن بوق در محل هايي كه اين عمل به وسيله علايم منع شده است ، ممنوع است . استفاده از بوق براي مقاصدي مانند صدا زدن افراد ، جلب توجه مسافر ، اعلام حضورو بازكردن در منزل ، خداحافظي و مانند آنها ممنوع است .

ماده 185- وسايل نقليه امدادي كه مجاز به داشتن چراغ گردان يا آژير خطر ويژه ميباشند تنها هنگامي كه براي انجام ماموريت هاي مهم و فوري در حركتند ،بايد از آنها استفاده نمايند .

ماده 186- وسيله نقليه انتظامي و امدادي ،هنگامي كه براي انجام ماموريت فوري در حركتند در صورت به كار بردن چراغ گردان ويژه اعلام خطر يا آژير ، تا حدودي كه موجب بروز تصادف نشود ، مجاز به انجام اعمال زير ميباشند :

الف : توقف در محل ممنوعه

ب : تجاوز از سرعت مجاز و سبقت از سمت راست وسيله نقليه ديگر

پ : عبور از طرف چپ راه و همچنين دور زدن در نقاط ممنوعه

ت : گذشتن ا زچراغ قرمز يا رعايت نكردن علايم ديگر ايست ، مشروط به اين كه از سرعت وسيله نقليه در اين گونه محل ها تا حداقل امكان كاسته شود .

ماده 187- درهاي وسايل نقليه در حال حركت بايد به طور كامل بسته باشد و باز كردن آنها پيش از توقف كامل مجاز نيست .

ماده 188- اتومبيل هاي مدارس تنها هنگام سوار و پياده كردن دانش آموزان حق استفاده از علايم ديداري ياد شده در ماده (60) را دارند .

ماده 189- استفاده از لاستيك هاي فرسوده و غير استاندارد در وسايل نقليه ممنوع است هنگام برف و يخبندان و به طور كلي در صورت اعلام مقامات مرتبط و يا ماموران راهنمايي ورانندگي و يا پليس راه ، رانندگي با وسيله نقليه اي كه چرخ هاي آن به زنجير و يا لاستيك يخ شكن مجهز نباشد ممنوع است .

ماده 190- راندن وسيله نقليه اي كه بيش از ظرفيت مندرج در كارت مشخصات ، بار يا مسافر گرفته ممنوع است .

ماده 191- عبور وسايل نقليه از ميان دستجات ارتش يا ماموران انتظامي يا دانش آموزان يا تشييع كنندگان جنازه ها يا ديگر دستجات تشريفاتي و بوق زدن در اين گونه موارد مجاز نيست .

ماده 192- عبور وسايل نقليه از پياده روها و توقف آنها روي پياده رو ممنوع است .

ماده 193- سوار شدن و سوار كردن اشخاص روي گلگير يا ركاب يا ساير قسمتهاي بيروني وسايل نقليه ممنوع است

ماده 194- راندن و يا حركت با اسكيت و اسكوتر و مانند آنها در معابر عمومي ممنوع است ،مگر در مسيرهايي كه از سوي راهنمايي ورانندگي با نصب تابلو ويژه ،مجاز اعلام شده باشد .

ماده 195ـ عبور وسايل نقليه سنگين كه حداكثر سرعت آنها از 15 كيلومتر درساعت تجاوز نمي كند مانند تراكتورهاي زنجيري وغلطك هاي جاده كوبي وغيره بايد پيش ازرسيدن آنها به اولين پست راه آهن يا ايستگاه ، خبر

داده شود تا تدارك احتياطي لازم براي عبور بي خطرآنها از تقاطع راه آهن فراهم گردد .
ماده 196ـ رانندگان اين گونه وسايل نقليه موظفند هنگامي كه عبور آنها از تقاطع راه آهن مجاز است پيش از رسيدن به آن توقف كامل كنند وپس از ديدن دو طرف واطمينان ازنبودن خطر احتمالي از آنجا بگذرند . هنگامي كه نزديك شدن قطار به وسيله علايم يا صداي لكوموتيو اعلام ميشود ، تاعبور قطار نبايد از تقاطع عبور نمايند .
ماده 197 ـ هرگاه مامور راهنما درمحل تقاطع راه آهن حضور داشته باشد ، عبور از تقاطع بايد با فرمان او انجام گيرد .
ماده198 ـ هيچكس حق ندارد وسيله نقليه اي را كه متعلق به اونيست يا راننده آن نمي باشد، بدون اجازه كسي كه آن را دراختيار دارد ازمحل خود حركت دهد يا با آن رانندگي كند، مگر ماموران انتظامي با رعايت قوانين ومقررات ودرچارچوب وظايف قانوني .
ماده 199ـ هيچكس حق ندارد به شخصي كه گواهي نامه رانندگي ندارد اجازه رانندگي باوسيله نقليه خود رابدهد . بامتخلف برابر مقررات كيفري رفتار خواهد شد.
ماده 200ـ هيچكس حق ندارد وسيله نقليه اي راكه طبق نظر كارشناس راهنمايي ورانندگي و يا پليس راه داراي عيب ونقص فني بوده يا وسايل ايمني كامل مقرر دراين آيين نامه رانداشته باشد ، در راه ها براند .
ماده 201ـ ماموران راهنمايي ورانندگي يا پليس راه ، حسب مورد، پس از اعلام مراجع صلاحيت دار به منظور پيشگيري از حوادث مكلفند از عبور و مرور در
راه هايي كه به علت خرابي ، جاري شدن سيل ، ريزش كوه وبهمن ياعلت هاي ديگر خطرناك مي باشند تاتعمير ورفع علت هاي خطر، جلوگيري به عمل آورده و يا از حركت وسايل نقليه غيرمجهز به تجهيزات لازم ممانعت به عمل آورند .
ماده 202ـ صدور مجوز جابه جايي مسافر درشهرها وحومه آنها با شهرداري محل مي باشد .
ماده 203ـ حمل مسافر باوسايل نقليه باربري ممنوع است . همچنين، حمل مسافر باوسايل نقليه اي كه داراي پلاك شخصي بوده و پيشتر مجوز لازم براي جابه جايي مسافر از وزارت راه وترابري و ياشهرداري دريافت ننموده باشند ، ممنوع مي باشد ، مگر در شرايط اضطراري و با اجازه پليس راه ويا راهنمايي ورانندگي .
ماده 204 ـ درصورت نبود امكانات لازم براي رساندن مجروحان به مراكز درماني ، تمام رانندگان مكلفند همكاري لازم را براي رساندن مصدومان تصادفات رانندگي به اوليه مركز درماني انجام دهند .
ماده 205 ـ هيچكس حق ندارد درحالي كه سوار دوچرخه يا كفش هاي چرخ دار ياسه چرخ هاي بدون ركاب مانند اسكيت واسكوتر يا اتومبيل هاي اسباب بازي است به وسايل نقليه درحال حركت تكيه نمايد و آنها را وسيله حركت خود ياحركت وسيله اي كه بر آن سوار است قراردهد . تكيه نمودن وآويزان شدن اشخاص نيز به وسايل نقليه ممنوع است .
ماده 206 ـ ريختن شيشه ، بطري ، ميخ ، سيم ، حلبي ، مايعات لزج و چرب ، نخاله هاي ساختماني و زباله ، مصالح

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ساختماني ، شستشوي وسايل نقليه ، ايجاد موانع و به طور كلي هر عملي كه باعث سد راه و ايجاد خطر و انحراف وسايل نقليه از مسير حركت باشد بر روي راه ها ، شانه جاده ها و حريم قانوني آنها ممنوع است . همچنين ، ريختن هر گونه زباله ، ضايعات و اشياء و آب دهان و مانند آن از درون خودرو به وسيله راننده و يا سرنشينان ممنوع است .

ماده 207- نصب هر نوع علايم و پلاك هاي متفرقه و همچنين الصاق يا نصب يانقش هر نوع آگهي نوشته ، عكس و نوشتن عبارات و ترسيم نقوش روي شيشه ها يا بدنه دروني يا بيروني وسايل نقليه به منظور تجارت ، تبليغ ، نمايش و مانند آن ممنوع است ، مگر بر اساس ضوابطي كه به پيشنهاد شوراي عالي هماهنگي ترافيك شهرهاي كشور به تصويب وزير كشور خواهد رسيد . در مورد جاده ها با تصويب وزارت راه و ترابري اقدام ميشود.

ماده 208- حركت وسايل نقليه داراي چرخ فلزي در معابر شهري مجاز نيست .

ماده 209- اعمال زير در خيابان ها و معابر شهري ممنوع است :

الف : ورزش و مسابقه هاي ورزشي ، مسابقه با اسب يا حيوانات ديگر و وسايل نقليه ، بدون كسب مجوز از مقامات صلاحيت دار

ب : بستن ، خوراك دادن و رها كردن دام ها و پرندگان

پ : انجام هر گونه حركات پرشي ، نمايشي ، تك چرخ ، دور زدن درجا ، رانندگي همراه صداي ناهنجار و ممتد بوق يا صداي اگزوز و اصطكاك

چرخ ها و مانند آنها .

ماده 210- هر كس كه مسئول حركت و هدايت حيوانات است ، هنگام عبور ازعرض يا طول معابر در شب بايد از علايم سيار مانند (فانوس ،

چراغ هاي الكتريكي ، دستانه يا راكت شبرنگ دار) استفاده نمايد . رانندگان موظفند با ديدن حركت گله و رمه از سرعت خود كاسته و در صورت لزوم تا عبور احشام توقف نمايند . به هر حال عبور دادن حيوانات از نقاط مشخص شده و تا حد امكان داراي روشنايي ضرورت دارد .

ماده 211- دستگاه هاي مسئول موظفند پيش از بسته شدن تمام يا بخشي از راه براي انجام هر نوع عمليات اجرايي اعم از تعريض ، تعمير ، نگهداري ، حفاري و مانند آنها ،هماهنگي هاي لازم را انجام داده و با اطلاع ادارات راهنمايي ورانندگي و يا پليس راه اقدام و مراتب را به آگاهي مردم برسانند .

ماده 212- اشخاصي كه به هر عنوان روي راه هاي عمومي كار مي كنند ، موظفند پيش از شروع به كار ، علايم ايمني عبور و مرور را براساس ضوابط و استاندارد هاي ايمني درعمليات اجرايي راه ها كه به تاييد مسئولين مرتبط مي رسد در محل نصب و همچنين لوازم كار ، لباس هاي كارگران و وسايل نقليه خود را به علايم هشدار دهنده مجهز نمايند درغير اينصورت ماموران راهنمايي ورانندگي وپليس راه موظفند از كار آنان جلوگيري به عمل آورند .

ماده 213- شهرداري و ماموران متصدي ايجاد فضاي سبز نصب كننده اتاقك (كيوسك) تلفن و مانند آنها موظفند مثلث ديد رانندگان را در تقاطع ها باز نگهدارند .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

ماده 214- جز ماموران صلاحيت دار هيچكس حق ندارد براي هدايت ،حفاظت و كنترل وسايل نقليه در سواره رو خيابان بايستد يا قدم بزند .

ماده 215ـ پياد گان موظفند كه :
الف ـ درمحل هايي كه پياده رو وجود دارد ازسطح سواره رو استفاده نكنند.
ب ـ درمحل هايي كه پياده رو وجود ندارد يا درصورت وجود به دلايلي غيرقابل تردد باشد بايد از منتهي اليه سمت چپ سواره رو وعكس جهت حركت وسايل نقليه عبورنمايند .
پ ـ براي گذشتن از عرض راه ، تنها از گذرگاه هاي پياده ، پل هاي هوايي وگذرگاه هاي زيرزميني مجاز عبور نمايند .
ت ـ از دويدن ، پريدن و ورود ناگهاني به سطح سواره رو خود داري كرده ومراقب حركت وسايل نقليه باشند .
ث ـ از حصار آزاد راه ها نگذرند ودر بزرگراه ها وخيابان ها از لابلاي درختان وگل بوته هاي حاشيه وميانه راه عبور نكنند .
ج ـ درتقاطع ها باروشن شدن چراغ سبز مقابل خود (چراغ عابر) حركت نمايند وهنگامي كه چراغ عابر قرمز بود عبور نكنند .
چ ـ ازموانع وخط كشي خطوط ويژه ، سواره رو خيابان ها وميدان ها عبور نكنند .
ح ـ دربزرگراه ها وخيابان هاي اصلي ، از خارج از گذرگاه هاي تعيين شده عبور نكنند .
خ ـ درسواره روخيابان براي سوار شدن به وسيله نقليه و همچنين ، صحبت كردن يا خريد وفروش با راننده ياسرنشينان وسايل نقليه ، توقف نكنند .
ماده 216ـ رانندگي با وسايل نقليه داراي پلاك دولتي كه علامت مشخص كننده روي شيشه يا ديگر قسمت هاي تعيين شده آن الصاق يا نصب نشده باشد ، ممنوع است .
ماده 217ـ رانندگاني كه دچار معلوليت ويا ناشنوايي هستند بايد باعلامت ويژه اي كه روي شيشه عقب وسيله نقليه الصاق ميشود ، ديگر رانندگان را از وضعيت خود آگاه سازند تا رانندگان با ديدن آن علامت ، علاوه بر رعايت مقررات اين آيين نامه ، احتياط لازم رابنمايند .
ماده218 ـ شهرداري ها موظفند پياده روهاي استاندارد، هموار و ايمن با درنظرگرفتن عبور سالخوردگان ومعلولان باصندلي چرخ دار ويا بدون آن ، درحاشيه معابر شهري ايجاد كنند و باتوجه به موقعيت جغرافيايي شهر ، درمحل هاي مناسب نيز مسير عبور دوچرخه سواران را تاحد امكان وبه صورت جداگانه ايجاد نمايند.
ماده 219ـ شهرداري ها موظفند به منظور افزايش ايمني عبور ومرور ، با همكاري زير مجموعه هاي وزارت نيرو، براي تامين روشنايي معابر شهرها اقدام نمايند.
ماده 220ـ رانندگان وسرنشينان وسايل نقليه موظفند هنگام حركت وسيله نقليه كمربندهاي ايمني خود رابسته نگاه دارند .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

تبصره ـ سوارکردن کودکان کمتر از 12 سال درصندلي جلو وسيله نقليه وهمچنين درآغوش داشتن کودك هنگام رانندگي ممنوع است .

ماده 221ـ بازگذاشتن درصندوق عقب وسيله نقليه درحال حرکت ، يانصب پرده يا کرکره ياهر چيز ديگري که مانع ديد عقب وسيله نقليه شود ممنوع است .

ماده 222ـ ريزش روغن ، نفت گاز، بنزين ومايعات آلوده وتخريب کننده ديگر در راه ها ممنوع است .

ماده 223 ـ زمان لازم الاجرا شدن آن دسته از احکام اين آيين نامه که اجراي آنها مستلزم آموزش ، اطلاع رساني عمومي ياکسب مهارت هاي خاص باشد ، اول مهرماه سال 1384 ، تعيين ميشود .